МІНСКАЯ ПРАЎДА

Газета заснавана 1 лістапада 1950г. | Субота, 20 жніўня 1994 года | №87 (10787) | Цана 200 руб.

50 ПЫТАННЯЎ. ГЭТА МНОГА ЦІ МАЛА?

На маючую адбыцца сесію Вярхоўнага Савета плануецца вынесці да пяцідзесяці пытанняў. Аб гэтым карэспандэнту Белінфарма паведаміў намеснік кіраўніка апарата парламента рэспублікі Уладзімір Русакевіч. Мяркуецца, што сярод першых парламентарыі абмяркуюць праекты заканадаўчых актаў аб выбарах, аб Кабінеце Міністраў, аб удасканаленні сістэмы мясцовага самакіравання. Ключавое месца ў рабоце сесіі адводзіцца абмеркаванню праграмы надзвычайных мер па вывяду эканомікі рэспублікі з крызісу, якую прапануе для абмеркавання народным выбраннікам Прэзідэнт рэспублікі.

Як паведамлялася ўжо, над дакументам сёння працуюць адразу некалькі груп спецыялістаў, якія плануюць завяршыць работу да пачатку верасня. Свае прапановы ў праект праграмы ўнеслі і члены Эканамічнага савета пры Старшыні Вярхоўнага Савета рэспублікі.

БЕЛІНФАРМ.

■ Ураджай-94

ЗОНА — ПАЎНОЧНАЯ. ПРАБЛЕМЫ — ЦЯЖКІЯ

Саўгас "Траянаўка" з ліку тых гаспадарак Барысаўшчыны, якія не могуць пахваліцца высокімі тэмпамі жніва. Але ці толькі сама гаспадарка вінаватая ў гэтым?

Саўгас належыць да паўночнай зоны раёна. Тут звычайна пачынаюць жніво тады, калі многія гаспадаркі «пяройдуць яго экватар». Сёлетні год, на жаль, не з'яўляецца выключэннем, хаця ўмовы надвор'я, здавалася б, супярэчаць шматгадовай практыцы. Ну, калі, скажаце, ліпеньская спякота так хутка даспельвала збажыну?

Кіраўнікі тых гаспадарак, якія пачалі жніво ў канцы ліпеня, не чакаючы поўнага выспявання пасеваў, думаецца, не памыліліся. У «Траянаўцы» ж толькі 5 жніўня зрабілі пробны выезд камбайнаў у поле. І на пэўны час спыніліся, бо збожжасушыльную гаспадарку нельга было запусціць на поўную магутнасць, а вільготнасць ячменю дасягала 35 працэнтаў. Пры такіх тэмпах можа не спраўдзіцца нават аптымістычны прагноз дырэктара саўгаса М.А.Мароза, у адпаведнасці з якім уборку збожжавых тут плануюць закончыць да 1 верасня. А ўбіраць, між іншым, трэба 400 гектараў азімых, 300 — ячменю, 100 — аўса і 50 гектараў гароху.

Нельга сказаць, што дырэктар і спецыялісты гаспадаркі хочуць працаваць сабе на страты і не бачаць карысці выбарачнай уборкі даспелых участкаў. Але ў першых чыслах жніўня «Траянаўка» мела толькі 12 тон дызпаліва пры патрэбных 90. На пакупку яго яшчэ неабходна было адшукаць 360 мільёнаў рублёў. Нават па тых 150 мільёнаў, якія даўно павінен быў заплаціць Халопеніцкі масласырзавод за здадзеную жывёлагадоўчую прадукцыю, М.А.Мароз ездзіў некалькі разоў і нічога не мог дабіцца. Барысаўскі камбінат хлебапрадуктаў не прывёз прадаплату збожжа пад заключаныя дагаворы. Там таксама спасылаліся на недахоп сродкаў. Такія вось цяскі дзікага рынку.

Рабочы дзень дырэктара пачынаецца і заканчваецца пошукам грошай, запчастак, бензіну, дызпаліва. Механізатары літаральна рвуцца ў поле, але іх стрымліваюць розныя прычыны, якія ад іх не залежаць. Вось і паспрабуй у такіх умовах пакрыўдзіць гаспадарку за нізкія тэмпы жніва. Толькі людзей разгубіў. Ці трэба крыўдзіць таго, хто штодзённа сам падае сігналы бедства? А збажыну трэба ўбіраць любой цаной. Дык няўжо не ўбяром?

Сцяпан БУКАЦІЧ.

ДАРАГОЙ ЦАНОЙ

Жніво ў калгасе «Іскра», што на Лагойшчыне, ужо завяршаецца. Убрана больш як 70 працэнтаў ад агульнай плошчы. Штодня працуюць сем збожжаўборачных экіпажаў, якія раздзелены на два звяны. За агрэгатамі ідуць прэсы. Запрасаваную салому адразу адвозяць пад дах, а здробненую складваюць у траншэі.

Стараюцца механізатары. Поспеху садзейнічае дакладна адпрацаваная сістэма аплаты працы. Калі заглянуць у штодзённы бюлетэнь абмалотаў, то супраць кожнага прозвішча механізатара і вадзіцеля ўбачыш вынікі работы за дзень і размер заробку. За два тыдні жніва, напрыклад, амаль у кожнага з членаў экіпажаў Аляксандра Трухіна, Уладзіміра Загорскага, Сяргея Бастрыкіна, Віктара Хацкевіча заробак перавысіў 300 тысяч рублёў. Абодва гэтыя экіпажы намалочваюць за дзень па 150 тон збожжа.

Дарагой цаной даецца сёння хлеб. Здавалася б, і закупачная цана на яго павысілася, але ўсё роўна затраты у шмат разоў пераўзыходзяць даходы. Прадаюць зерне па адной цане, а камбікорм купляюць у чатыры разы даражэйшы. Больш-менш эканамічна стабільная гаспадарка не мае сёння сродкаў на паліва, запчасткі і многае іншае.

Вольга МАЗГО.

СІМПОЗІУМ У НЯСВІЖЫ

У верасні ў Нясвіжы пройдзе міжнародны сімпозіум. Яго мэта — прыцягнуць увагу грамадскасці да бядотнага становішча жамчужыны беларускай і сусветнай культуры — горада Нясвіжа.

Вучоныя шэрагу еўрапейскіх краін выступяць на сімпозіуме з дакладамі аб тэорыі вывучэння архітэктуры і гісторыі Нясвіжа, з рэкамендацыямі па выратаванню аднаго з найпрыгажэйшых гарадоў Беларусі.

Асобнымі тэмамі дакладаў будуць гісторыя дынастыі Радзівілаў, лёс культурна-гістарычных скарбніц Нясвіжа, сучаснасць і будучае горада-музея.

Аднымі з першых у Капыльскім раёне завяршылі жніво хлебаробы калгаса "Бальшавік". Намалочана на круг па 44 цэнтнеры зерня з гектара. Таму можна зразумець задаволенасць старшыні калгаса Уладзіміра Ткачова. Уборка прайшла арганізавана, у аптымальныя тэрміны. Хлебаробы не толькі разлічыліся з дзяржавай, але і поўнасцю забяспечылі сябе насеннем і зернефуражом.

*НА ЗДЫМКАХ: трактарыст Уладзімір **Нілаеў,** старшыня калгаса Уладзімір **Ткачоў,** галоўны аграном Арсеній **Палаўчэня;** падрыхтоўка глебы пад азімыя.*

Фота Анатоля БАСАВА.

ФЕСТЫВАЛЬ "НОВЫЯ ТВАРЫ"

У велізарную фестывальную пляцоўку ператворыцца на два тыдні Беларусь. Сюды прыедуць больш як 1.000 маладых людзей з розных краін свету. З 20 жніўня па 3 верасня ў рэспубліцы пройдзе міжнародны маладзёжны фестываль "Новыя твары". Свята маладосці ахопіць Віцебск і Расоны, Гомель і Светлагорск, Гродна, Мір, Нясвіж, Маладзечна і, вядома ж, Мінск.

Беларусь не выпадкова выбрана месцам правядзення гэтага грандыёзнага маладзёжнага мерапрыемства. Яна заўсёды была своеасаблівым еўрапейскім "скрыжаваннем". Сюды прыходзілі розныя людзі з рознымі мэтамі. А цяпер, на думку арганізатараў фестывалю — маладзёжнай арганізацыі "Некст стоп — нью лайф", настаў час азірнуцца і ўбачыць на нашай зямлі новыя твары. Твары маладых людзей, у якіх падобныя погляды на многія праблемы, пераканацца, што культура — гэта таксама палітыка, што экалогія — гэта не лозунг, а спосаб жыцця, што самае вялікае багацце любой краіны — добрыя людзі.

Менавіта таму на розных фестывальных скрыжаваннях пройдуць шматлікія сустрэчы з беларускай грамадскасцю. Адбудуцца дыскусіі па актуальных праблемах моладзі, сустрэчы маладых палітыкаў краін СНД і Балтыі, пройдуць экалагічныя акцыі, выстаўкі маладых мастакоў і фатографаў, а ў падарожжа па беларускіх гарадах адправіцца тэатральны караван.

Завершыць міжнародны фестываль "Новыя твары" тыдзень самых фантастычных маладзёжных мерапрыемстваў у Мінску.

БЕЛІНФАРМ.

СМАЧНЫЯ ЖУРАВІНЫ. АЛЕ ПАКУЛЬ "КУСАЮЦЦА"

Ягаднікі ўжо могуць браць кошыкі і шыбаваць у лес па брусніцы. Бо на Міншчыне /"МП" паведамляла пра гэта ў мінулым нумары/ збор іх у адпаведнасці з распараджэннем выканкома абласнога Савета дэпутатаў дазволены менавіта з 20 жніўня.

А вось з журавінамі давядзецца пачакаць. Збіраць іх можна толькі з 10 верасня.

У рэдакцыю паступіла інфармацыя з абласнога камітэта па экалогіі. У ёй удакладняецца, што ў адпаведнасці з распараджэннем аблвыканкома да ўстаноўленага тэрміну забараняецца гандаль журавінамі на калгасных рынках г.Мінска. А таксама закупка іх у насельніцтва як прыватнымі прадпрымальнікамі, так і ўсімі нарыхтоўчымі арганізацыямі любых форм уласнасці.

За парушэнні ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам прадугледжана адказнасць. У выглядзе папярэджання ці накладання штрафу: на грамадзян — у памеры ад адной да трох, на службовых асоб — ад трох да дзесяці мінімальных заработных плат.

Небяспечныя знаходкі

Колькі разоў ужо ўзарана і пераарана за пяцьдзесят гадоў пасля ваеннага ліхалецця палітая крывёю шматпакутная зямля Чэрвеньшчыны! І ўсё ж дзе-нідзе паяўляюцца на паверхні небяспечныя знаходкі — рэшткі не толькі баявой тэхнікі, зброі, але і выбухова-небяспечныя прадметы: міны, бомбы, снарады. Крый божа, трапяць яны ў рукі свавольнікаў-дзяцей, недасведчаных у вайсковай справе людзей — і... чакай бяды.

Напрыклад, сёлета непадалёку ад дачнага пасёлка вёскі Рудня-Астравіты быў знойдзены стоміліметровы снарад, у вёсцы Дамавіцк на палетку — 50-кілаграмовая авіябомба, на полі каля вёскі Фёдараўск — баявая, у поўным зборы, ручная граната "Ф-1". Дзякуючы ўмелым дзеянням сумленных людзей гэтыя небяспечныя знаходкі часоў мінулай вайны праз райваенкамат трапілі ў рукі сапёраў, якія ліквідавалі іх.

Анатоль ФУРЫК.

Надвор"е
Сёння ўдзень на вобласці чакаецца халаднаватае надвор"е, месцамі невялікія дажджы. Тэмпература паветра — 15 — 20, у Мінску — 16 — 18 градусаў цяпла.

ДОНАРАЎ СТАЛА БОЛЬШ

Не ад добрага жыцця кінуліся здаваць кроў дзесяткі беспрацоўных і хатніх гаспадынь рэспублікі. Сапраўдны націск жадаючых падзяліцца сваёй крывёю вытрымлівае ў апошні час і рэспубліканская станцыя пералівання крыві. У дзень сюды звяртаюцца да 200 чалавек. Але кроў здаюць толькі тыя, хто пройдзе старанны аналіз.

Такі вялікі прыток жадаючых на станцыі звязваюць зусім не з узрослым патрыятызмам, а падаражэннем паслуг донараў. Раней чалавек атрымліваў за 1 літр уласнай крыві 2.480 рублёў плюс два выхадныя з захаваннем заработнай платы за гэты тэрмін. Цяпер той, хто здаў 425 грамаў крыві, атрымлівае 10 тысяч рублёў ды плюс два выхадныя. А не захацеў столькі адпачываць — выходзь на работу. Зразумела, і сума павялічыцца. На станцыі лічаць, што партрэт донара з пачаткам новага навучальнага года ў ВНУ, тэхнікумах і вучылішчах прыкметна зменіцца. Невялікая стыпендыя традыцыйна прыцягвае сюды многіх студэнтаў.

Сёння ў абласных цэнтрах і вялікіх прамысловых гарадах рэспублікі дзейнічае 20 станцый пералівання крыві, якая ідзе на нарыхтоўку плазмы, што накіроўваецца для патрэб бальніц і вытворчасці востра неабходных медыцыне прэпаратаў.

БЕЛІНФАРМ.

ПЕРАКРЭСЛЕНЫ "ЗАЯЦ"

Неяк на чыгуначнай станцыі "Гарадзея" ў камерцыйным кіёску вырашыў набыць шакаладку. Адлічыў неабходную суму грошай, працягнуў іх маладзенькай прадаўшчыцы, а яна:

— Вам хіба не зразумела, дробязь не бяром! — і паказала на перакрэсленых "вавёрак", "зайцоў" і "баброў".

— На якой падставе? Чаму? — абураючыся, пачаў задаваць пытанні.

Але "камерсантка" была няўмольная. А каб ёй не перашкаджалі працаваць, паклікала нейкага Валеру, маўляў, растлумач "гэтаму"... Валера доўга размаўляць не стаў: "Якія грошы хачу, такія і бяру, — адрэзаў ён. — Гэта ж вам не дзяржаўны гандаль!"

Анатоль ГАЛУБОВІЧ,

БРАЛІ НОЧЧУ "ЗАРУ"

Перш чым ісці на аперацыю з узломам, яны асушылі некалькі бутэлек гарэлкі. Аляксандр Плашчадны, 38 гадоў, Уладзімір Пенязь, 35 гадоў, і 26-гадовы Алег Стасевіч. Усе — жыхары Слуцка, нідзе не працуючыя. Пасля "паддачы" вырашылі, што мала выпіта — трэба дабавіць. Справа была глыбокай ноччу. І яны задумалі "ўзяць" рэстаран "Зара". Жалезнай лапай узламалі замок і дзверы, зайшлі ў памяшканне. І тут на вочы трапіў начны вартаўнік С.Барцэвіч. Плашчадны стаў збіваць яго "фомкай" па галаве, твары. З дапамогай сабутэльнікаў даканалі небараку, і ён сканаў на месцы. Забойцы вынеслі са склада рэстарана спіртнога і закускі амаль на 300 тысяч рублёў. У аднаго са знаёмых У.Пенязя "ўдачу" добра абмылі гарэлкай, каньяком, шампанскім. А на другі дзень былі затрыманы — следчыя крымінальнага вышуку спрацавалі аператыўна.

На днях адбыўся суд. Ён прыгаварыў А.Плашчаднага да 15 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі строгага рэжыму, У.Пенязя — да 13 гадоў, А.Стасевіча — да 9 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму.

Міхась АДАМАЎ.

НАВІНЫ АДНЫМ АБЗАЦАМ

Міжнародны камерцыйны арбітраж, ідэя стварэння якога належыць Гандлёва-прамысловай палаце, пачаў сваю дзейнасць у рэспубліцы. Ён прызначаны абараняць інтарэсы беларускіх, галоўным чынам недзяржаўных прадпрыемстваў, у міжнародных здзелках. Да яго адкрыцця нашым бізнесменам прыходзілася звяртацца за прававой дапамогай у іншыя краіны, што было вельмі дорага, а таму амаль недаступна для многіх беларускіх, пакуль не вельмі багатых, фірм. Цяпер супрацоўнікі новага юрыдычнага інстытута актыўна збіраюць і сістэматызуюць міжнародную прававую інфармацыю. Ідзе падбор у камерцыйны арбітраж высокакваліфікаваных юрыстаў.

***

У шэрагу прадпрыемстваў сельскагаспадарчага машынабудавання Гомельшчыны папаўненне. На выпуск камбайнаў для прыгатавання кармоў на жывёлагадоўчых фермах перапрафіліраваны Калінкавіцкі рамонтна-механічны завод. Раней такія машыны для драблення збожжа і караняплодаў паступалі ў Беларусь з Украіны.

***

Новую Свята-Успенскую царкву вырашана пабудаваць у Маладзечне. Сёння на месцы будучага праваслаўнага храма ўзводзіцца памятны знак з крыжам, каля якога 28 жніўня пройдзе ўрачыстая літургія. Мяркуецца, што ўдзел у ёй прыме яго праасвяшчэнства Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы экзарх усяе Беларусі.

***

Аўтамабільныя "заказнікі" з"явіліся ў Оршы. На некаторых плошчах і асобных участках вуліц цяпер нельга прыпаркаваць машыну, не заплаціўшы сотую частку мінімальнай зарплаты. Такім чынам гарадскія ўлады вырашаюць дзве задачы: у Оршы будзе крыху менш выхлапных газаў і крыху больш бюджэтных сродкаў.

***

Статыстыка, як кажуць, рэч упартая. І як бы хто ні імкнуўся паказаць ледзь ці не нацыянальным бедствам зняцце датацый з цэн на асноўныя прадукты харчавання, статыстыка не дае падстаў гаварыць аб істотных зменах на спажывецкім рынку. Як паведамілі карэспандэнту Белінфарма ў Міністэрстве гандлю, пасля павышэння цэн рэалізацыя малочных вырабаў па рэспубліцы скарацілася прыблізна на 20 працэнтаў, а хлебабулачных — на 10 — 15. Прычым спецыялісты сцвярджаюць, што ў значнай меры гэтыя ваганні звязаны з тым, што выплата насельніцтву кампенсацый яшчэ не закончылася.

***

У саўгасе "Бялынічы" з Магілёўшчыны кожнаму камбайнеру і яго памочніку бясплатна выдалі па кілаграму мёду. І гэтая натураплата не апошняя для занятых на ўборцы механізатараў. За кожную тону намалочанага збожжа камбайнеру "Дона" выдаецца па аднаму кілаграму зерня, "Нівы" — па два. Не застаюцца пакрыўджанымі і памочнікі: іх "стаўка" — семдзесят працэнтаў ад натуральнай аплаты работы "шэфа". Акрамя таго, усім удзельнікам уборкі будзе выдзелена па пяцьсот кілаграмаў сена для жывёлы.

***

Колькасць навучэнцаў прафесійна-тэхнічных вучылішчаў у гэтым вучэбным годзе некалькі зменшыцца ў параўнанні з мінулым. Як паведамілі карэспандэнту Белінфарма ў Міністэрстве адукацыі рэспублікі, на дзённых аддзяленнях ПТВ навучанне будуць праходзіць каля 60 тысяч чалавек, а змяншэнне агульнай колькасці звязана, у першую чаргу, з так званымі дэмаграфічнымі ваганнямі, гэта значыць, са змяненнем колькасці маладых людзей у цэлым па рэспубліцы.

***

Ні аднаго эталона вымярэнняў не засталося ў Беларусі пасля развалу былога Саюза, у якім іх налічвалася больш чым 150. Менавіта таму рэспубліка была вымушана заняцца стварэннем нацыянальных эталонаў адзінак фізічных велічынь, каб забяспечыць беларускую эканоміку сістэмай дакладных вымярэнняў. А яны, як вядома, патрэбны ва ўсіх сферах чалавечай дзейнасці. Напрыклад, для вызначэння дакладнага часу, масы, вагі, тэмпературы, напружання, супраціўлення і інш. Сёння ў рэспубліцы ідзе актыўная рэалізацыя праграмы стварэння нацыянальных эталонаў, якая стала часткай эканамічнай праграмы ўрада. Дарэчы, першы нацыянальны эталон часу і частаты, распрацаваны спецыялістамі "Белстандарта", будзе ўведзены да канца гэтага года. А ў перспектыве ў эканоміцы Беларусі мяркуецца выкарыстоўваць больш чым 40 эталонаў. Трэба адзначыць, што над стварэннем нацыянальных эталонаў вымярэнняў метролагі і прыборабудаўнікі рэспублікі працуюць у цесным супрацоўніцтве з расійскімі.

***

Свая газета з"явіцца, нарэшце, у беларускіх падлеткаў. Назвалі яе "Переходный возраст". Нараджэнне гэтага выдання будзе адзначана напярэдадні новага навучальнага года спецыяльным выпускам, у якім прадстаўлена багатая інфармацыя аб рабоце дзіцячых студый, гурткоў тэхнічнай творчасці, спартыўных секцый, тэатральна-мастацкіх калектываў. Газета з першых крокаў вырашыла клапаціцца аб развіцці творчых і інтэлектуальных здольнасцей кожнага падлетка. Таму інфармацыя, апублікаваная тут, будзе карысная не толькі старшакласнікам, але і ўсім, каму ад 4 да 18 год. Як лічыць рэдактар новага выдання Алена Філіпчык, "Переходный возраст" пастараецца стаць сапраўдным сябрам старшакласнікаў, дасць слушную параду, навучыць, навядзе на роздум і, вядома ж, пацешыць.

***

Не перастаюць здзіўляць спажыўцоў беларускія хлебапёкі. За апошні час імі распрацаваны арыгінальныя рэцэптуры новай прадукцыі з мукой, што раней не выкарыстоўвалася хлебапякарнай галіной рэспублікі. І ўсё для таго, каб рэзка скараціць спажыванне пшаніцы, якую Беларусь закупляе за валюту.

На гэты раз пакупнікам прапанаваны зусім новы сорт хлеба з мукі трыцікале, вядомай у аграномічных колах як гібрыд пшаніцы і жыта. Спецыялісты сцвярджаюць, што пакупнік наўрад ці адрозніць навінку ад звычайнага хлеба. Па смаку, знешняму выгляду хлеб сартоў "магілёўскі", "ураджайны" і "вераснёвы", што распрацавалі спецыялісты Міністэрства хлебапрадуктаў рэспублікі, ні ў чым не ўступае жытнім буханкам з хрумсткай скарыначкай.

БЕЛІНФАРМ.

■ Вот так и живем

Король — оранжевое лето

Великое переселение народов состоялось. Из деревни — в город. От бабушек и дедушек — к родителям. От беззаботного детства — к взрослению. Я говорю о наших детях, обожженных солнцем, чумазых, похудевших, но таких милых и родных. Прильнувшая к стеклу автобуса мордашка, грустно взирающая на все окрест, прощально машет ручонкой березкам и перелескам. Символ того, что все это в прошлом. Изумрудное оранжевое лето уступает свои права осени. Жизнь войдет в привычное русло: добыча хлеба насущного, во что одеть, как собрать в школу свое чадо. Последнее — как зубная боль. Если хочешь испортить человеку настроение, спроси о подготовке детей к школе: можно вызвать бурю негодования. В родительском и до того пустом кармане вновь намечается большая прореха, которую ничем не залатать. Даже прилагая неимоверные усилия, проявляя чудеса изворотливости. И дело не в том, что мы так и не научились жить по средствам. Просто мы нищаем. И как тут не вспомнить ставшую уже сакраментальной фразу: "Что б тебе жить на одну зарплату!". Оказалось, что жить на честно заработанный "зайчик" не так-то просто. Отказывая себе буквально во всем, мы больше думаем о детях. Как их прокормить — не "сникерсами" и "баунти", а нормальной человеческой пищей.

Они повзрослели, наши дети: выгоревшие волосы, блестящие задором глаза, загорелые личики. Бестолково слоняются по комнатам. Замкнутое блочное пространство, в которое через форточки вползает смог. Цивилизация с холодной водой, "ящиком", время от времени показывающим леденящие кровь фильмы. Округлившиеся от удивления глазенки при виде возросших за лето цен в коммерческих лотках. А по ночам они улыбаются. Им еще снятся луга с сочной зеленью, фыркающие ежи, пьющие из блюдечка молоко, важные коты, дворняжки с ласковыми именами. Да разве забудешь такое! Например, моя дочка впервые открыла для себя в деревне звездное небо. Бархатное, загадочное, с мириадами светящихся звездочек. И научилась слушать тишину, изредка прерываемую стрекотанием кузнечиков и глухим стуком падающих яблок.

Скоро прозвенит звонок, призывающий к регламенту дня. Время торопит, наступает на пятки. Как бы успеть, не сбиться с ритма, вписаться в заданный темп. И вскоре заспанная, усталая ребятня гуськом потянется туда, где должно состоятся их становление. Бедные — в общеобразовательную школу, богатые — в частные лицеи и гимназии. Хотя, как сказала моя знакомая, работающая в одном из подобных престижных заведений, деньги не добавят серого вещества, если оное в небольшом количестве.

Король — оранжевое лето, сходит с арены. Беззаботный весельчак с ослепительной солнечной улыбкой. Как недолговечны твои привязанности и неистощимость выдумок! Устав от пиршества красок и вольнодумства, ты незаметно состарился. И уже нет того буйства красок, ласкового, теплого ветерка. На пороге — осень. С ее заботами, тревогами, проблемами. И неповторимыми прелестями.

Ирина АНДРЕЕВА.

■ Весткі з Салігорска

ТЭАТР МОД — У ПТВ

Салігорскае ПТВ-72 увогуле называецца будаўнічым. Але паколькі ў горадзе ёсць трыкатажны камбінат, швейная фабрыка, то вучылішча рыхтуе і швачак-матарыстак. А што за швачка без фантазіі, выдумкі?

Развіваць гэтыя якасці і заклікаены тэатр мод, якім кіруе майстар вытворчага навучання Т.А.Шмялькова. Таццяна Аляксандраўна да таго ж і мастак-мадэльер, глыбока і ўсебакова ведае сваю справу. На дэманстрацыю мод прыходзяць не толькі швачкі, а і навучэнцы-будаўнікі, іх сябры. Новыя фасоны, з густам падабраная музыка, па-майстэрску выкананыя прычоскі ствараюць атмасферу тэатра з уласцівымі яму перажываннямі, гармоніяй, прыгажосцю.

Нярэдка ў дзяўчат не хапае тканіны. Нічога: народнае прадпрыемства "Калінка" крышку падкіне, а не — дык і папяросная папера ў ход пойдзе. Галоўнае, што дзяўчаты набылі вялікі прастор для творчасці, нешта спрабуюць, шукаюць. І знаходзяць. Доказ таму — другое месца, якое тэатр мод заняў на конкурсе сярод падобных творчых калектываў рэспублікі.

БЕДНЫЯ БАГАЦЕІ?

— Як — гэта не прафесійныя артысты? А дзеці звычайных шахцёраў, настаўнікаў, урачоў? — перапытвалі італьянцы. — У нас займацца танцамі могуць дзеці толькі з вельмі багатых сем"яў.

Сапраўды, дзіцячы ўзорны ансамбль танца "Іскрынка" з Салігорска пад кіраўніцтвам выдатніка адукацыі М.Ц.Хоміч у час паездкі ў Італію здзівіў гледачоў сваім багаццем — багаццем фантазіі, энергіі, выдумкі. На пяці іх канцэртах прысутнічалі і французы, і англічане. Усе яны добра разумелі і горача захапляліся беларускімі народнымі танцамі, а таксама танцамі іншых народаў у выкананні маленькіх салігорцаў.

"Іскрынка" пабывала ўжо ў Германіі і Удмурціі, Польшчы і Прыбалтыцы. Апошняя паездка — у Італію — найбольш багатая на ўражанні. Запомніўся не толькі цёплы прыём гледачоў. Жылі яны на востраве ў раёне знакамітай Венецыі. Такая ўдача выпадае далёка не кожнаму даросламу...

Выходзіць, і пры сваёй беднасці мы можам быць багатымі. Удвая прыемна, што багацце гэтае прыпадае на дзяцей. Шкада толькі, што не на ўсіх. У той жа Маі Цітаўны танцам вучацца каля трохсот хлопчыкаў і дзяўчынак. А з"ездзіць у Італію пашчасціла толькі 26-ці з іх.

ЯК 69.706 МІЛЬЁНАЎ ПРАГУЛЯЛІ

Не, такой гіганцкай выпіўкі ў Салігорску не было. Проста шэсць мясцовых прадпрыемстваў збавілі тэмп у рабоце і за мінулае паўгоддзе недадалі прадукцыі на такую буйную суму. У агульнай колькасці яны прастаялі больш за 240 тысяч чалавека-дзён, у тым ліку з-за адсутнасці збыту — 168 тысяч, з-за праблем збыту гатовай прадукцыі — 62, з-за недахопу сродкаў для набыцця матэрыяльных рэсурсаў — 7 тысяч чалавека-дзён.

Асабліва адчувальны спад у вытворчасці на народным прадпрыемстве "Калінка" — 52,7, на арэндным прадпрыемстве "Купалінка" — 66,2 працэнта. Першае шые верхняе адзенне, другое — бялізну, трыкатажныя вырабы, і абодва вельмі моцна залежаць ад пастаўшчыкоў сыравіны, большасць якіх знаходзіцца за межамі Беларусі. А ў такой сітуацыі, як кажуць, каментарыі не патрэбныя.

Адміністрацыя прадпрыемстваў вымушана ісці на непапулярныя меры. Напрыклад, трыкатажны камбінат на даволі працяглы тэрмін прыпынены, большасць шавак адпраўлены ў водпуск, альбо атрымліваюць частку тарыфнай стаўкі. Адначасова займаюцца збытам гатовай прадукцыі на прадпрыемствах. Што робіцца з вялікай цяжкасцю.

МЕДНАЯ ЛІХАМАНКА ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Электраслесары Першага рудаўпраўлення вытворчага аб"яднання "Беларуськалій" А.Антонаў, В.Заяц увіхаліся каля ствала, што называецца, у поце чала свайго. Па інтэнсіўнасці іх работа заслугоўвала самай высокай ацэнкі. Праўда, адміністрацыя зацікавілася такой надзвычайнай актыўнасцю. І высветлілася, што мужыкі так старанна секлі на кавалкі ўкрадзены кабель, каб непрыкметна вынесці з тэрыторыі прадпрыемства каляровы метал, што знаходзіцца ў гэтых правадах.

На наступны дзень на Другім рудаўпраўленні заўважылі, што чалавек нясе да агароджы каністру і торбу. Толькі крышку наблізіліся да мужчыны, той даў такога драпака, што толькі яго і бачылі. Пакінуўшы ўкрадзеныя каністру з аўтамабільным маслам і каля дзесяці кілаграмаў медзі.

Чацвёртая абагачальная фабрыка. Са склада гатовай прадукцыі, прама з кратцэр-крана абрэзаны 15 метраў кабелю. Кран застаўся нерухомым, як, падобна, і людзі, якія ахоўваюць склад...

Хопіць? Калі не, то вось яшчэ... З дзіцячага сада калгаса "Бальшавік" украдзена 280 метраў сілкавальнага кабелю. У калгасе імя Чкалава сярод белага дня трое разбіраюць электрарухавік. Рамантуюць, каб аблегчыць працу жывёлаводам? Ды не. Дастаюць з яго дарагую медзь...

Гэтыя падзеі адбыліся ў сярэдзіне ліпеня на працягу лічаных дзён. А колькі такіх "аперацый" засталіся незафіксаванымі? Карацей, медная ліхаманка ў Салігорску працягваецца. Гэты горад, мабыць, як і Эстонія, хутка стане лідэрам сярод іншых па экспарту, ці, дакладней, па крадзяжу каляровых металаў.

Чаму ж нельга спыніць гэтую ганебную эпідэмію?

— Па-першае, няма патрэбнага кантролю за выкарыстаннем каляровых металаў, купляюць іх, перапрадаюць усе хто жадае, многія маюць на гэта ліцэнзіі, — гаворыць кіраўнік аддзела па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю Салігорскага ГРАУС М.А.Лукша. — Па-другое, наша заканадаўства не прадугледжвае строгай адказнасці за крадзеж, збыт каляровых металаў. Паспрабуй вызначыць урон ад крадзяжу, напрыклад, меднага кабелю, які ўжо спісаны...

Гэтае адкрытае абкраданне грамадства ідзе ўжо не першы месяц. І пры нашай інертнасці, відаць, яшчэ доўга будзе працвітаць падпольны экспарт дарагіх металаў за мяжу, зноў раз-пораз з-за абсечаных кабеляў будуць спыняцца горнапраходчыя камбайны, краны, будзе тухнуць святло.

Уладзімір БЫЧЭНЯ.

■ Люди переднего края

УНИВЕРСАЛ

Слесари сгрудились вокруг трактора: что-то там «полетело». Необходимо было найти поломку и быстро ее устранить.

Вместе со всеми старался исправить дефект Геннадий Михайлович Пока, механизатор колхоза имени Гастелло Столбцовского района. Да и кто же лучше его может поставить технику «на ноги»? Более десяти лет трудится он здесь. Освоил несколько специальностей, каждый механизм знает досконально, изучил все особенности разных тракторов,автомобилей, комбайнов, погрузчиков.

Возиться с техникой для Геннадия Михайловича с детства было делом привычным. Поэтому он и стал шофером, водил грузовики. В последнее время, когда возникает необходимость садиться за руль трактора «Т-150".

А летом его машина — комбайн «Дон-1500". И здесь Геннадий Михайлович верен себе. С утра и до позднего вечера рокочет его мощный «полевой корабль". Хорошо подготовленный к работе, он останавливается лишь для выгрузки зерна да в обеденное время. Геннадий в числе тех комбайнеров, у которых наиболее высокие намолоты зерна в колхозе.

Кстати, два предыдущих сезона Пока выходил победителем жатвы среди комбайнеров своего хозяйства. Пожелаем Геннадию успехов и в нынешней жатве.

Иосиф ПОЖОГА.

*Нязменным попытам карыстаецца прадукцыя Бярэзінскага масласырзавода. Кожныя суткі тут перапрацоўваюць больш за 60 тон малака. Лінію па выпрабу цэльнамалочнай прадукцыі абслугоўвае Яніна **Бандзік** (на здымку).*

Фота Анатоля БАСАВА.

■ Взгляд на проблему

БЕЗДНА

• Минск. Гастелло, 16. Неприметный двухэтажный домик, затерянный во дворах невдалеке от проспекта Машерова. Табличка у входа — "Минский городской наркологический диспансер". Для одних — это лишь вывеска, для других — шанс на спасение.

Глядя на эту пожилую женщину, я никогда бы не подумал, что сидящий рядом с ней человек — ее сын. Темные круги под глазами, бессмысленный взгляд, глубокие морщины на лице, высохшее тело — все это больше напоминало изможденного болезнями старика, нежели парня, которому совсем недавно исполнилось двадцать семь. Перехватив мой недоуменный взгляд, Клавдия Евгеньевна, как представилась женщина, заплакала.

Что видел Сергей за годы, уже безвозвратно ушедшие в прошлое, но оставившие в мозгу пыль памяти? Детский сад. Школа. Похвальные грамоты за отличную учебу и двойки в дневнике за поведение — у кого не случается? А затем были курсы ДОСААФ и... Афган.

Именно там, за речкой, судьба в облике афганского паренька, подошедшего к Сергею на улице Кабула, подставила подножку. Сколько раз, вспоминая потом тот день, он в душе проклинал его. Протянув солдату красивую упаковку, чумазый мальчишка на ломаном русском произнес лишь одно слово — "подарок". Этого подарка хватило ему, чтобы запомнить пацана на всю оставшуюся жизнь. Под шелестящим целлофаном лежала ампула героина и всё необходимое, чтобы вкусить запретный плод.

— Случись это в какой-нибудь иной день, наверное, я бы не стал колоться, но буквально утром узнал, что в последней операции от душманской пули, выпущенной из "зеленки", погиб мой друг, с которым не один год сидели вместе за школьной партой. Камень лежал на душе... — говорил мне Сергей.

"Камень" растопил героин. Но лишь на время. Желание уколоться не давало покоя. А в Минске его ждали жена с дочуркой. До "дембеля" оставался всего месяц.

Уйдя в запас, Сергей вернулся домой. Вскоре о его пристрастии к наркотикам узнала жена. Да и трудно было не заметить, как из квартиры начали исчезать вещи, которые Сергей продавал, чтобы выручить лишнюю копейку на очередную дозу. О героине он уже не помышлял — не позволяли средства. Да и достать его было непросто. А вот маковую соломку, из которой делался отвар, — всегда пожалуйста. На той же "Комаровке". На торговые прилавки, разумеется, никто не выкладывал. Но своих клиентов торговцы "смертью" без особого труда узнавали по глазам.

В один из зимних вечеров Сергей лишился семьи. Жена Ирина ушла вместе с дочкой Анюткой после того, как он предложил ей попробовать "травку".

Сергей чувствовал, что летит в бездну, но ничего не мог с собой поделать. Его уволили с работы. Круг друзей ограничивался лишь "семьей" таких же наркоманов. У каждого человека, входящего в "куст", были свои обязанности. Одни добывали деньги, другие доставали "сырье", третьи готовили его к употреблению. Сергей действовал в первой группе.

Получив через пару лет письмо от жены с вложенной в конверт фотографией Анютки, парень попытался "слезть с иглы". Но сил у него хватило только на две недели. Обращаться за помощью к врачам он не стал — боялся уголовной ответственности. Узнав недавно о том, что в принятом в республике новом законодательстве предусмотрено анонимное лечение наркоманов, он пришел в наркологический диспансер...

Разговаривая с Владимиром Витовским, заведующим городским кабинетом профилактики и лечения наркомании, я убедился, что это не первый в его практике случай. Сколько людей, заболевших страшным недугом, видел он за годы своей работы!

Если лет пять назад на учете в Минском наркологическом диспансере находилось около сорока человек, то сегодня — более тысячи. Причем, как сказал Владимир Иосифович, это лишь надводная часть айсберга, имя которому — наркомания. На самом деле наркоманов в Минске значительно больше. Не говоря уже о Беларуси в целом.

Так кто они, сегодняшние наркоманы? Как правило, это молодежь. На учете в диспансере не стоит ни один человек старше сорока лет. Зато шестнадцатилетние пацаны и девчонки здесь не редкость. Нет также среди наркоманов ни слесарей, ни токарей. Пагубное влечение выбрасывает людей на задворки жизни, заставляя бросить работу, учебу, семью, а процентов восемьдесят из них толкает на преступления.

Однако в набат в республике никто не бьет. Оставляет желать лучшего решение проблемы активного выявления наркоманов. Нет у медицинского учреждения тесных контактов с милицией. Оказывается, в застойные времена работа велась куда лучше. Думаю, о чем-то говорит и такой факт.

Как заметил Владимир Витовский, все наркоманы города проходят через него, в городе он — единственный нарколог, непосредственно занимающийся данной категорией. А коль так обстоят дела в столице, то, наверное, можно представить и ситуацию в других городах республики.

Но все это мелочи по сравнению с главным — у медиков практически нет лекарств, способных эффективно лечить пациентов. Теми же отечественными медпрепаратами из состояния "ломки" наркомана можно вывести не раньше, чем недели за три, импортными лекарствами — дней за десять. Вот и получается: вроде бы и рады врачи помочь больным людям, да не всегда могут. Знают об этом и наркоманы, поэтому не стремятся обращаться сюда за помощью, а если и идут, то зачастую для того, чтобы, слегка подлечившись, уменьшить потребляемую разовую дозу, экономя при этом средства на очередную.

Правда, сказать, что медики ничего не делают, было бы несправедливо. Владимир Иосифович, например, проводит с больными даже сеансы гипноза, дающие неплохие результаты. Приезжают к нему пациенты как из стран ближнего, так и дальнего зарубежья.

— А вообще, в чем-то нам надо брать пример с тех же Польши, Италии, — говорил мне Витовский. — Помните, в телесериале "Спрут" показывали лечившихся от тяжелого недуга наркоманов, живших в монастыре. Так вот, если бы собрать тех, кто самостоятельно пожелал вернуться к нормальной жизни, под одной крышей и дать им возможность сообща бороться со своими пристрастиями, то результаты могли бы быть потрясающими...

К сожалению, такого специального центра для лечения наркоманов у нас нет. На его создание, на лекарства нужны немалые средства, а общество, увы, отвергает этих людей, забывая, что они тяжело больны. Кто же спасет Сергея и ему подобных? Вполне определенно ответить на этот вопрос пока нельзя. И если первую помощь в диспансере Сергей в тот день получил, неизвестно, сможет ли он, преодолев желание уколоться, прийти сюда вновь.

Александр ГРАЧЕВ.

Міхась Парахневіч

ПАМЯЦЬ ДАЛЁКІХ ДАРОГ

Дваццатага жніўня беларускаму пісьменніку і журналісту Міхасю Парахневічу спаўняецца 60 гадоў. У свой час ён працаваў у калектыве нашай газеты. Мы шчыра віншуем Міхася Прохаравіча з юбілеем, жадаем яму добрага здароўя, новых творчых здабыткаў. Друкуем некалькі ўспамінаў літаратара аб тых далёкіх рэдакцыйных буднях.

З той вёскі, што зліваецца з горадам Дзяржынскам, быў родам сённяшні пісьменнік, а тады супрацоўнік Беларускага радыё Алесь Рыбак. Вось гэты самы чалавек і даслаў у абласную газету "Мінская праўда" скаргу: старшыня мясцовага калгаса Кардаш пачаў помсціць яго родзічам за тое, што ён, карэспандэнт, меў неасцярожнасць пакрытыкаваць праўленне калгаса /заадно, вядома ж, і старшыню/ за калдобіны-ямкі на вуліцах, на пад"ездах да жывёлагадоўчых ферм. Матэрыял са спецыфічным для гэтага выдання гумарам быў змешчаны ў "Вожыку". Вось адсюль і пачаліся "выбрыкі" шаноўнага старшыні калгаса...

У камандзіроўку ехаў з асабістым настаўленнем рэдактара: калі факты пацвердзяцца, то не міндальнічай з гэтым зацікальнікам крытыкі, у поўнай меры выкарыстай сатырычную спадчыну нашых класікаў, лепшыя ўзоры публікацый "Крокодила" і "Вожыка", і будзе на карысць, калі ў бібліятэцы пагартаеш "суседа" з братняй Украіны — "Перац"... Рэдактар, гэтак настаўляючы мяне, відаць, быў у толькі яму вядомым творчым палёце, таму я з паўслова зразумеў яго і паспяшаўся хутчэй выкуліцца з ягонага кабінета.

Пасля двухдзённага знаходжання на месцы нават першакурсніку журфака стала б зразумела: шэльма-старшыня помсціць! Як? Якім чынам? Ды за такія ж штучкі-дручкі можна ой як загрымець! Дзесятаму, а то і трыццатаму закажаш!.. А старшыня Кардаш /як, наогул, і ўсе астатнія/ быў далёка не з дурнога дзесятка. Карэспандэнтавага брата ён, бачыце, не вызваляў ад пасады загадчыка жывёлагадоўчай фермы па нейкай там помсце. Проста ягоная пасада была скарочана "ў сувязі з рэарганізацыяй усяго жывёлагадоўчага комплексу калгаса". Так было запісана ў пратаколе рашэння праўлення калгаса. Як бачыце, калектыўна абмяркоўвалі, калектыўна прымалі рашэнне. А карэспандэнтаву цешчу, якая вось ужо колькі гадоў загадвала гароднінным калгасным ларком у Дзяржынску, не скарацілі, не звольнілі па нечаму там асабістаму эгаістычнаму жаданню. Ларок проста зачынілі па прычыне таго, што вырашана было ўсю гародніну — да адзінага каліўца — адвозіць "цэнтралізаваным парадкам у гандлёвыя кропкі Мінска". Але ж і дзяржынцам, канечне ж, вунь яшчэ як патрэбны і агуркі, і цыбуля, і пятрушка з рэдзькай — усё тое, што расце ў іх прыгарадным /лічыце — гарадскім/ калгасе. Пры гэтым не было ніводнай скаргі на загадчыцу з боку пакупнікоў. Ларок зачынілі, ягоная загадчыца "самазвольнілася" — вось табе, шаноўны пісака ў "Вожык", і пятрушка з рэдзькай без усялякага алею.

Фельетон я напісаў у адзін заход. Рэдактар чытаў яго з пафасам акцёра, які выконвае на сцэне маналог Чацкага, рассякаючы над сваёй лысай галавой ужо халаднаватае верасьнёўскае паветра. Прадэкламаваўшы на адным дыханні мой толькі трэці ці чацвёрты ў жыцці фельетон, рэдактар сабраў у стос сем раскіданых па шырокім стале старонак, пляснуў па іх далоннюю выпаліў:

— А ёсць у цябе порах у парахаўніцах! Сатырычна і лірычна! Страляеш, скажу табе, не з "саракапяткі", а проста з гаўбіцы. Ды бранябойнымі! Цяпер застаецца адна маленькая фармальнасць — узгадніць твой сатырычны твор у сектары друку абкома партыі.

Паехаў узгадняць. Сустрэў мяне загадчык сектара /апрануты так шыкоўна, быццам збіраўся вось-вось на ўрачыстасць з выпадку прыёму ягонай вялікасці караля Занзібара). Загадчык на легкавушцы Дзяржынскага райкома партыі павёз мяне па Брэсцкай магістралі і высадзіў проста ў кабінеце сакратара райкома партыі па прапагандзе — у мінулым рэдактара тутэйшай раённай газеты. Толькі цяпер я, варона-чырвона, зразумеў, якой прыцягальнай сілай валодае садавіна і гародніна мясцовага калгаса ў плане згуртавання вакол сябе ўсяго партыйна-савецкага актыву горада. Былая рэдактарка на маім фельетоне першая паставіла, як кажуць, кропку, за ёю, вядома ж, прадстаўнікі ніжэйшых партыйных рангаў — загадчыкі аддзелаў, лектары, інструктары і ўся іншая ідэалагічна-прапагандысцкая камарылля. Загадчык сектара друку абкома толькі глыбакаважна ківаў галавой, слухаючы дружных, загадзя падрыхтаваных і адрэпеціраваных хаўруснікаў. Я зразумеў: мой фельетон, як той карабель, "тоне", бо пад маімі нагамі, быццам палуба, захісталася падлога разам з шырокай дывановай дарожкай.

— Ну вось, — нарэшце павярнуўся да мяне загадчык сектара друку. — Калектыў — вялікая сіла. Вось менавіта чаму партыя заўсёды і ўсюды арыентуе кожнага з нас на калектыўныя метады кіраўніцтва. Таму вам на калектыў нельга крыўдзіцца. Ну, скажыце, у каго не бывае праколаў? А ў творчых работнікаў — тым болей. Усё ж я раіў бы вам лепей пераключыцца на нарысы. Фельетоны там усялякія, сатырычныя пёры розныя — гэта няўдзячны хлеб. Адны нервы. Так што вось якая мая парада.

...Дабраўшыся ў сваю прыгарадную Ратамку /па тым часе я жыў там з дзеткамі-малалеткамі/, ледзьве расчыніў набраклыя ад восеньскіх дажджоў дзверы былой школьнай шавецкай майстэрні, дзе з сям"ёю атрымаў часовы прытулак. У пакойчыку было холадна. Я накідаў у грубку дроў, што валяліся вакол майстэрні, па школьных прысадах. У коміне чамусьці не было цягі, трэскі не хацелі разгарацца. Тады я дастаў з унутранай кішэні пінжака свой мараны-перамараны рознымі завітушкамі, пытальнікамі ды клічнікамі фельетон і спакойна, без аніякай роспачы, сунуў яго — усе сем аддрукаваных на машынцы аркушаў — пад дровы і паднёс сярнічку. Потым, каб хутчэй напальвалася грубка і цяплела ў прадзьмутым пакойчыку, дастаў арыгінал, што ляжаў наверсе грубкі. Гэта быў ужо цэлы ворах розных аркушаў — вынік маіх творчых пакут за падсунутым ушчыльную да грубкі сталом. Я глядзеў, як дружныя язычкі полымя пераскокваюць з аркуша на аркуш, у адно імгненне ператвараючы іх у попел, і думаў пра тое, што назаўтра ў газетах, у тым ліку і ў маёй роднай "Мінскай праўдзе", будзе надрукаваны даклад К.Т.Мазурава на чарговым пленуме ЦК КПБ, а ў тым дакладзе першы сакратар ЦК літаральна адным абзацам грымне па асобных кіраўніках, якія ўсё яшчэ "не ў ладах з крытыкай у свой адрас на старонках нашага друку, нярэдка становяцца на шлях помсты". Называліся канкрэтныя прозвішчы, і сярод іх было і прозвішча "героя" майго фельетона.

... Рэдактар, відаць, даўно чакаў маю светласць, бо як толькі я прасунуўся праз дзверы калідора, падскочыў да мяне:

— Давай свой фельетон! Сёння ж завярстаем у нумар, і гэта будзе нашым аператыўным рэагаваннем на выступленне Кірылы Трафімавіча...

— Няма. Спаліў фельетон, — ціхім голасам адказаў я.

— Не разумею!.. Тады давай арыгінал!

— Таксама спаліў. Учора, пасля камандзіроўкі...

— Пачакай, пачакай... Ты што — Гогаль?

— У Гогаля былі "Мёртвыя душы", а ў мяне — звычайная лухта.

— Ой, вой?!

У калідоры бліскалі маланкі, грымелі грамы. І хоць гэта была не такая ўжо адметная творчая падзея ў маім жыцці, аднак я потым вельмі шкадаваў, што тады ў мяне не было звычайнага партатыўнага магнітафона. Цяпер бы на лятучцы ці планёрцы ў якой-небудзь газеце я "на ўсё горла" ўключыў бы свой "словаперахватчык", каб сённяшнія газетчыкі, асабліва маладыя, уважліва паслухалі "лекцыю" майго былога рэдактара, прачытаную ім для адзінай асобы — для мяне.

* * *

У барысаўскай гасцініцы важна, як індык, хадзіў незнаёмец. Ці вяртаўся з вуліцы, ці ішоў у горад — заўсёды глядзеў не на людзей, а сабе пад ногі.

Праз год я выпадкова сустрэўся з ім у той жа гасцініцы. Я пазнаваў і проста не пазнаваў чалавека. Ён мне ўсміхнуўся першы і злёгку кіўнуў галавой — прывітаўся. Перад акенцам адміністраткі — я паспеў убачыць — ён хуценька паклаў дзве дарагія цукеркі. Пэўна, "Ананасныя". Калі ён адышоў ад акенца і схаваўся за дзвярыма свайго нумара, жанчына, смеючыся, чыстасардэчна расказала: учора, недзе пад дванаццаць ночы, збегліся ўсе дзяжурныя гасцініцы, каб адвесці яго ў нумар. Ледзьве распранулі, ледзьве у ложак паклалі. Усё крычаў на ўсіх, пагражаў пазвальняць. А сёння бачыце які шаўковы стаў?..

Але я — бачыў. Мяне чыноўнік няйнакш прыняў за нейкага высокага мінскага адміністратара, вось і паздароўкаўся першы. На ўсякі выпадак. А раптам што якое? Я даўно ведаю: чым болей які-небудзь чыноўнік корчыць з сябе індыка, тым болей ён палахлівы, тым болей калоціцца — за сваё крэсла.

* * *

Я толькі што пераступіў парог канторы і амаль быў не падаўся назад, бо ніколі не сустракаў такога: перад сталамі, за якімі сядзелі прыціхла-збялелыя работнікі бухгалтэрыі, паходжваў расчырванелы круглатвары дзяцюк і выкрыкваў:

— Картофель — наполовину, свекла нетронута... Вот я плюну на все, укачу в Сочи, а вы расхлебывайте здесь!... Убирайте...

Як высветлілася пазней, гэта быў старшыня тутэйшага калгаса, былы адстаўнік. Пры Хрушчове можна было вылучаць былых "раз-два", быццам камандаваць палком і калгасам — гэта адно і тое ж. Гэты старшыня жыў-пажываў у Мар"інай Горцы — за пятнаццаць вёрст ад даверанага яму роднага калгаса. Вось ён якраз і патрапіў мне пад гарачую руку. Артыкул пра чарапашыя тэмпы ўборкі ўраджаю быў гатовы ўжо да раніцы, і я перадаў яго нашай стэнаграфістцы Жанне па тэлефоне з рэдакцыі раённай газеты. Пачутыя ўчора ў канторы словы старшыні былі як знаходка. Вядомы ўсім горад Сочы я "ўманціраваў" у загаловак, яшчэ раз паўтарыў яго ў заключэнні артыкула, не апусціў і слова "плюну". У апошніх радках артыкула я рэзюміраваў: "Што ж датычыцца самога старшыні, то ён даўно плюнуў на калгасныя справы, гастралёрам наязджае з горада, дабіваючы да ручкі грамадскі "Масквіч"...

Дэталі, узятыя, што называецца, па гарачых слядах, не страцілі сваёй надзённасці. Мне потым гаварылі, што старшыня калгаса прыклаў усе намаганні, каб ніводзін экземпляр "Мінскай праўды" "з чорным пасквілем" не трапіў падпісчыкам. Ці ўдалося гэта зацікальніку крытыкі — невядома, аднак ва ўсіх вёсках, якія аб"ядноўваў калгас, усё ж ведалі пра "пасквіль", у якім дасталося-такі старшыні-гастралёру.

■ Канікулы

АДПАЧЫВАЛІ Ў ГЕРМАНІІ

Група школьнікаў з Нясвіжчыны (21 чалавек ва ўзросце 12—15 гадоў) выязджала на аздараўленне ў Германію. Узначальваў яе загадчык аддзела адукацыі райвыканкома І.С.Дараховіч. З ім гутарыць наш карэспандэнт.

— Іван Сцяпанавіч, па якому прынцыпу падбіралі дзяцей? Ходзяць чуткі, што гэта былі сынкі і дочкі раённага начальства.

— Не верце такім "прызнанням". Уключалі ў групу тых, хто мае сімптомы павелічэння шчытападобнай залозы. Усе хлопчыкі і дзяўчынкі перад паездкай прайшлі цэўны медыцынскі агляд. Між іншым, дыягназ нашых урачоў пацвердзілі медыкі спецыялізаванай клінікі Германіі. Там дзецям былі прапісаны неабходныя прэпараты. Мы прывезлі таксама каштоўныя лякарствы з сабою, каб юныя пацыенты на працягу года лячыліся на месцы. І не толькі яны, а і іншыя, хто хварэе. Заўважу: у асноўным у групе былі дзеці рабочых, калгаснікаў: з кожнай школы па аднаму чалавеку. Нікога з начальніцкіх сем"яў мы не бралі.

— Адкуль з"явіліся сродкі, каб такім гуртам "махнуць за кардон"?

— Наш раён ужо не першы год сябруе з невялікім гарадком Лайхінгенам у федэральнай зямлі Бадэн-Вюртэмберг. Там ёсць аддзяленне таварыства "Захад-Усход". На яго дойчмаркі і мы і разлічвалі. Нават транспартныя выдаткі (ехалі аўтобусам) узялі на сябе члены гэтага таварыства. З гэтай жа крыніцы быў фінансаваны і шэраг мерапрыемстваў, якія арганізавалі для нас нямецкія сябры.

— Жылі дзеці ў сем"ях гараджан?

— Так. Нават бургамістр Лайхінгена Андрэас Рааб узяў сабе двух хлопчыкаў. Сем"і розныя па матэрыяльнаму дабрабыту, але ўсюды нашы браткі-беларусы адчувалі сябе як дома. Іх імкнуліся не толькі добра карміць, але і стваралі ўмовы для карыснага адпачынку.

— Вы, мусіць, не прамінулі пацікавіцца там сістэмай навучання?

— Там свой падыход. Скажам, пасля чатырох класаў дзеці "раздзяляюцца": больш здольныя ідуць вучыцца ў гімназію, а "серадпякі" — у рэальную школу. Існуюць і ў Германіі свае праблемы, у прыватнасці, з тэхнічным навучаннем. Але нямецкі народ дзелавы і ўмела "лечыць" свае хваробы ўласнымі сіламі.

— Ведаю, што ў адказ на ваш "візіт" госці з Лайхінгена наведалі Нясвіжчыну.

— Група нашых сяброў з гэтага гарадка сапраўды адклікнулася на нашу просьбу і прыязджала ў раён. У складзе яе былі і дарослыя, і дзеці. Жылі таксама ў сем"ях несвіжан. Цікавіліся гісторыяй нашага горада, былі паездкі ў Мінск, Хатынь і іншыя мясціны.

Канстанцін ПРЫЁМКА.

■ Внимание: опасное заболевание!

КАК ИЗБЕЖАТЬ САЛЬМОНЕЛЛЕЗА

В области сложилась крайне неблагополучная эпидемиологическая ситуация по сальмонеллезу. Уровень заболеваемости вырос по сравнению с 1993 годом на 63,4 процента. Наиболее неблагополучными являются Молодечненский, Пуховичский, Слуцкий районы. Здесь показатели заболеваемости в 1,5-2 раза превысили среднеобластной.

Вспышки инфекции зарегистрированы в санатории "Крыница" Минского и д.Велятичи Борисовского районов. В результате переболели 52 человека, в т.ч. 12 детей в возрасте до 14 лет.

В обоих случаях факторами передачи инфекции явились сырые мясо и птица, инфицированные возбудителем сальмонеллеза. В процессе их хранения и переработки были бактериально загрязнены готовые продукты: сметана, творог, торты, которые и послужили непосредственной причиной заболевания.

Сальмонеллез – это острое инфекционное заболевание, характеризующееся преимущественным поражением желудочно-кишечного тракта. Наблюдается часто в виде групповых заболеваний.

Основными источниками сальмонеллы являются домашние животные: крупный и мелкий рогатый скот, свиньи, куры, индейка.

Эпидемиологическая опасность резко возрастает при измельчении мяса /фарш/ и нарушении режима приготовления мясных блюд, в первую очередь при хранении готовых блюд в тепле, при так называемой "термостатной" температуре. Сальмонеллез может возникнуть при употреблении рубленых котлет, фрикаделек и др.

Профилактика сальмонеллеза основывается на строгом соблюдении санитарно-гигиенических норм хранения и кулинарной обработки пищевых продуктов.

Все скоропортящиеся продукты должны храниться в холодном месте. Необходимо тщательно прожаривать и тушить изделия из рубленого мяса.

Измельченное мясо, используемое для начинки блинчиков, приготовления макарон по-флотски, студня необходимо подвергать повторной термической обработке.

Людмила МОСИНА,
и.о. завэпидотделом Минского областного ЦГиЭ.

Праграма тэлебачання з 22 па 28 жніўня

22 жніўня, панядзелак

Беларускае тэлебачанне

9.05. Пад купалам Сусвету.
9.15. Пяць хвілін на жарты.
9.20. АВС-клуб.
9.35. "Чарапашкі ніндзя".
10.00. "Праспект".
10.30. Рэпартаж са святкавання Дня металурга ў Жлобіне.
11.25. Тэлевізійны Дом кіно.
12.25. Дзелавы веснік.
12.40. "Тры тапалі на Плюшчысе". Маст.фільм.
13.55. "Небыліца". Фільм-канцэрт.
14.35. "Настане свая чарга".
15.35. "КААДП".
16.15. Д/ф.
17.30. Навіны.
17.40. Планета людзей.
18.10. Абласныя навіны (Брэст).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Аэробіка.
19.30. Праблема сёння — імянныя прыватызацыйныя чэкі.
19.55. Што на свеце пачуваецца...
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Студыя "Тэлесябрына".
21.40. Спартыўны тэлекур'ер.
22.00. XXIII Міжнародны фестываль духоўнай музыкі.
22.40. Пад купалам Сусвету.
22.50. НІКа.
23.05. "Паласа Сімарана". Тэлесерыял.
0.20. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 22.50. Навіны.
8.00. Дзелавы веснік.
8.15. "Дзікая ружа".
8.50. Дак. фільм.
15.25. Лялька маёй мары.
16.00. Зорная гадзіна.
16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Свет сёння.
17.40. Азбука ўласніка.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
18.50. Заключны канцэрт лаўрэатаў І Міжнароднага балетнага конкурсу "Мая-94".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Сустрэча з А.І.Салжаніцыным.
21.05. Спартыўны агляд.
21.35. Працяг заключнага канцэрта.
23.00. "Цела". Маст.фільм.

Канал "Расія"

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.25. "Кошка, якая гуляла сама па сабе". Мультфільм.
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. "Малыш і Карлсан", "Чые ў лесе шышкі?" Мультфільмы.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Бізнес у Расіі.
17.20. Свята кожны дзень.
17.30. Выратаванне 911.
18.25."Жнівень-91... Гэта ўжо гісторыя".
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Справа аб прапаўшым завяшчанні". Маст.фільм.
20.35. Ніхто не забыты.
20.40. Рэпарцёр.
21.00. Момант ісціны.
21.45. Экран крымінальных паведамленняў.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Развітанне". Я.Клячкін.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. "Румба, вальс і маладосць". Тэлефільм.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
14.20. "Амаль нявыдуманая гісторыя".
14.45. "Страсці".
16.20. "Саната для рыжай дзяўчынкі".
17.25. Музычны спектакль для дзяцей.
18.10. "Домік для ўсіх".
18.55. "Запіскі пірата".
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы". Тэлесерыял.
19.55. Фільм-канцэрт.
20.15. "Ворагі".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Свет мастацтва.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Двайнік". Тэлеспектакль.

23 жніўня, аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.45. "Чаму і як вучыць Амерыка?".
9.15. "Паласа Сімарана".
10.30. Міжнародныя спаборніцтвы па канкуру на Кубак Беларускай асацыяцыі конегадоўлі.
11.20. "Сільва". Маст.фільм.
16.30. "Нов і К"-топ-10.
17.30. Навіны.
17.40. "Чаму і як вучыць Амерыка?"
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Хлеб Прынямоння.
19.45. Эканамікст.
19.55. Парады агароднікам.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял.
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. НІКа.
23.00. Канцэрт зорак эстрады Украіны.
24.00. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 22.50. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухомасці.
8.15. Вясёлыя ноткі.
8.35. Амерыка з М.Таратутам.
9.05. Ты памятаеш, таварыш?
9.45. Справа.
15.25. "Вайна гобатаў". Мультфільм.
15.50. Наш музычны клуб.
16.05. Адказы.
16.40. Паўночныя вароты Кітая.
17.25. Дакументы і лёсы.
17.40. Знак пытання.
17.50, 20.35. Надвор'е.
17.55. Футбол. Развітальны матч Фёдара Чаранкова. "Спартак" (Масква)—"Парма" (Італія).
20.45. З першых рук.
20.55. Карагод вакол зямнога шара.
22.00. Хіт-парад Астанкіна.
23.00. "Ультра".

Канал "Расія"

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. "Сонечны вецер".
8.40. Момант ісціны.
9.25. Кліп-антракт. В.Казачэнка.
9.35. Тэлегазета.
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост". "Такі ўзрост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Не быць дыназаўрам.
17.05. М-трэст.
17.20. "Жыў-быў сабака".
17.30. Свята кожны дзень.
17.40. Наш сад.
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Ніхто не забыты.
19.40. "Лёс Золтана Карпаці". Маст.фільм.
21.10. Сем нот у цішыні. Б.Акуджава.
21.45. Экран крымінальных паведамленняў.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Каста дзіва". Канцэрт памяці Марыі Калас.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
14.20. "Калі ласка".
14.45. "Кінфія".
15.40. Тэлефільм.
16.25. Музычны фільм.
16.45. Тэлемагазін.
16.50. "Капрызка".
17.10. Дзецям пра зверанят.
17.40. Адкрываю для сябе Расію.
18.10. "Перапалох".
18.55. "Нябачаная, нечуваная".
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы". Тэлесерыял.
20.00. "Тут мой прычал".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Музычны фільм.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Цені знікаюць апоўдні". Маст.фільм.

24 жніўня, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. "Чаму і як вучыць Амерыка?"
9.05. "Маё каханне, мой смутак".
10.05. Аэробіка.
10.35. "Мінулае яшчэ наперадзе".
11.05. "Дон Кіхот".
12.40. "Крэм-бруле", "Фунцік і сышчыкі", "Дзядулева дудачка", "Пра Веру і Анфісу", "Дорэмі". Мультфільмы.
13.30. "Аўтапартрэт з кветкамі".
13.45. Відзьма-нявідзьма.
14.45. "Еўрапейскі калейдаскоп".
15.15. Анатоль Салаўяненка на сцэне і па-за сцэнай. Музычны фільм.
16.05. "Вось такая яна, Украіна". Д/ф.
16.30. Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля танца Украіны імя Паўла Вірскага.
17.00. "Гэта дзіўнае шкло". Тэлефільм.
17.30. Навіны.
17.40. "Чаму і як вучыць Амерыка?"
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Пяць зорак". Юбілейная праграма.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял.
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. НІКа.
23.00. Пяць хвілін на жарты.
23.05. Чэмпіянат свету па матагонках.
0.05. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 0.30. Навіны.
8.00. Расійскі дайджэст.
8.15."Расамаха і лісіца".
8.30. "Дзікая ружа".
8.55. Клуб падарожнікаў.
9.45. Дзелавы веснік.
15.25. "Вайна гобатаў". Мультфільм.
15.50. Комікс-бум.
16.05. Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля танца Украіны імя П.Вірскага.
16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. "Вось такая яна, Украіна".
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
18.50. Калі...Вядучы — У.Познер.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Маналог.
20.55. Для вас спяваюць зоркі ўкраінскай эстрады.
21.50. "Ад імя ўсіх сваіх".

Канал "Расія"

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.

8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Ранішні канцэрт.
8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Тэлегазета.
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. "Вожык у тумане". Мультфільм.
16.15. Далёкі Усход.
17.00. Галасы.
17.30. Свята кожны дзень.
17.40. Рубяжы.
17.55. Тэлевізійны тэатр Расіі.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
20.25. Я — лідэр.
20.50. Кліп-антракт. Л.Агуцін.
21.00. Праграма Сі-бі-эс і Расійскага ТБ.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Плошча мастацтваў.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
14.20. "Дамавік і гаспадыня".
14.45. "Мігранты".
16.25. "Адмірал Крузенштэрн".
16.50. "Сем прыгажунь".
18.15. "Цудоўнае лякарства".
18.55. Тэлефільм.
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы". Тэлесерыял.
19.55. Брава, артыст!"Душа Населанія". Тэлефільм.
20.05. Блеф-клуб.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. "Падсякай".
21.10.Музычны момант.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Цені знікаюць апоўдні". Маст.фільм.

25 жніўня, чацвер

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. "Чаму і як вучыць Амерыка?".
9.05. "Маё каханне, мой смутак".
10.05. Рок-айленд.
11.05. "Дзіўная гісторыя доктара Джэкіла і містэра Хайда". Маст.фільм.
12.35. Тэл.дак.фільмы.
13.30. "Мужыкі". Маст.фільм.
17.30. Навіны.
17.40. "Чаму і як вучыць Амерыка?".
18.10. Абласныя навіны (Гродна).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Зачытайце маё пісьмо...
19.05. "Кола лёсу ў Марселі".
19.45. "Стэп". Кінанарыс.
19.55. Бізнес-рынг.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял.
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. "Крок". "Перакрыжаванне". Аб сустрэчы моладзі на граніцы Беларусі, Расіі, Украіны.
23.10. НІКа.
23.25. "Крок".
0.15. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 22.55. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухомасці.
8.20. "Дзікая ружа".
8.45. "Жыццё заапаркаў".
9.25. ЕЭС і расійскі рынак.
9.45. Прадпрымальнік.
15.25. "Вайна гобатаў". Мультфільм
15.50. Самавар, самавар, лыжачка...
16.40. Планета. Еўразійскі саюз: міф і рэальнасць.
17.25. Дакументы і лёсы.
17.40. Загадка СБ.
17.50, 20.30. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
18.55. Серпанцін. Аўтарская праграма М.Захарава.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква—Крэмль.
21.00. Лато "Мільён".
21.35. "Станцыйны наглядчык". Маст.фільм.
23.05. "Я вам спяю".

Канал "Расія"

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Паехалі.
8.40. Золата арцелі "Ойна".
8.50. "Санта-Барбара".
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост". "Першы дубль".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Тэлегазета.
16.15. Зрабі дабро.
16.45. Новая лінія. "Банкрот".
17.00. Будні.
17.40. Свята кожны дзень.
17.50. У свеце аўта- і матаспорту.
18.20. Свая гульня.
18.50. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
20.30. Маскі-шоу.
21.00. Камера даследуе мінулае. "Загадка Андропава".
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Бясшумныя лідэры.
23.05. Цішыня № 9.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. Мультфільмы.
14.00. Тэлефільм.
14.45. "Гамлет". Маст.фільм.
17.15. "Як лісы з курамі пасябравалі".
17.35. Музычны фільм.
18.10. "Плошча кардонных гадзіннікаў".
18.55. Парады садаводам.
19.05. "Калі ласка, ці Пабочным уваход забаронены". Маст.фільм.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. "Дзеці".
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Па ўсёйР Расіі
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.15. Ваш стыль.
22.20. Вячэрні звон.

26 жніўня, пятніца

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.45. "Чаму і як вучыць Амерыка?".
9.15. "Маё каханне, мой смутак".
10.15. "Ігар Уладзіміравіч Ільінскі. Урокі жыцця". Тэлефільм.
11.15. "Нябесныя ластаўкі". Маст.фільм.
13.25. Дак.фільм.
14.15. "Цудоўны Гоша".
15.05. "Антуан дэ Сент-Экзюпе0ры". Д/ф.
17.30. Навіны.
17.40. "Гісторыя аднаго кахання". Тэл.дак.фільм.
18.00. Эканамікст.
18.10. Абласныя навіны (Магілёў).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Леснічоўка "Раманы". Родныя мясціны Ядвігіна Ш.
19.15. "Бег... Бег... Бег...". Звышмарафонскі прабег "Мой родны кут".
19.25. У пошуках згубленага часу.
20.10. Студыя "Тэлесябрына".
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Джокер". Маст.фільм.
23.05. Пад купалам Сусвету.
23.15. НІКа.
23.30. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
8.00. Новы старт.
8.15. Сарока. Дзіцячая інфармацыйная праграма.
8.40. "Дзікая ружа".
9.15. Агарод круглы год.
9.45. Бізнес-клас.
15.25. "Прададзены смех".
16.50. Тэхнадром.
17.25. Чалавек і закон.
17.55, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.20. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
18.50. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Чалавек тыдня.
21.05. "Каханне пад пытаннем". Маст.фільм.
23.10. Музагляд.
23.55. Аўта-шоу

Канал "Расія"

6.00, 10.00, 15.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.25. Паехалі.
8.35. "Падарожжа мураша".
8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Тэлегазета.
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. "Горад Разань".
16.50. "Гады казак". Д/ф.
17.45. Кліп-антракт. Група "Дзюна".
17.55. Футбол. "Дынама" (Масква) — "Спартак" (Уладзікаўказ).
20.00. Падрабязнасці.
20.10. Свята кожны дзень.
20.20. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
21.10. "Ноч".
21.25. А.Баталаў пра К.Паустоўскага.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Зладзеі ў законе". Маст. фільм.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. Урок нямецкай мовы.
13.45. Еўрапейскі калейдаскоп.
14.10. "Бяда".
14.45. "Калі ласка, ці Пабочным уваход забаронены". Маст. фільм.
16.00. Тэлемагазін.
16.05. "Калі іграе клавесін".
17.00. "Уладары маланак", "Падарунак для слана Мультфільмы.
17.20. Музыка — дзецям.
17.50. Фільм-канцэрт.
18.10. "Давай мяняцца".
18.55. Тэлеспектакль.
19.40. "Веру ў цябе".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. В.Панамарова. Роздум пра раманс.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.15. Ваш стыль.
22.20. "Хтосьці за дзвярамі". Маст.фільм.

27 жніўня, субота

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. Здароўе. Тэлечасопіс.
9.00. "Джокер". Маст.фільм.
10.30. "Мы — беларусы". Прафесар Калумбійскага універсітэта Янка Запруднік.
11.05. Паказвае Віцебск.
12.05. "Шматгалоссе".
12.55. "Лулу — анёл кветак".
13.30. Да Дня незалежнасці Малдовы.
14.55. "Казкі горада Лета". Музычны спектакль.
15.20. Фестываль ваенна-патрыятычнай песні.
16.05. Тэлевізійны Дом кіно.
17.05. Юбілейны вечар народнага артыста Беларусі Віктара Вуячыча.
19.05. "Нов і К"-топ-10.
20.05. "Чарапашкі ніндзя". Мультфільм.
20.30. Пяць хвілін на жарты.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Каханне немаладога чалавека". Маст.фільм.
22.55. Пад купалам Сусвету.
23.05. "Каскад".
23.25. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"

8.00. Покліч джунгляў.
8.30. Тэлерадыёкампанія "Мір".
10.00. Ранішняя пошта.
10.30. Медыцына для цябе.
11.00. Навіны культуры.
11.10. Смак.
11.30. "Вёска Хлюпава выходзіць з Саюза".
12.50. Азбука ўласніка.
13.00. У горадзе N.
13.50. Чалавек і закон.
14.00, 23.00. Навіны.
14.20. Лабірынт. Хачу стаць Ротшыльдам.
14.50. "Кэтвізл". Тэлесерыял.
15.15. Служэнне муз не церпіць мітусні.
15.50. Кінаканцэрт "Надзвычайны цуд".
16.20. Чакайце адказу.
16.55. Футбол. "Лакаматыў" (Масква) — КамАЗ.
17.55. Да і пасля...
18.45. "Айвенга". 2-я серыя.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 22.25. Надвор'е.
20.45. "Камісар". Тэлесерыял.
21.45. Смехапанарама. Вядучы — Я.Петрасян.
22.35. Ялта—Масква—транзіт-94.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.25. "На славу оперы".
7.55. Студыя "Рост".
8.25. "Партрэт і аблічча".
8.55. Сёння — Дзень расійскага кіно.
9.00. "Фільм, фільм, фільм".
9.20. "Каток і скрыпка".
10.15. "Як жыць будзем?".
11.00. Пілігрым.
11.30. Вінілавыя джунглі.
12.00. "Спыніце Патапава".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Залатая шпора.
13.50. Тэлеэрудыт.
13.55. Футбол без граніц.
14.45. "Брыльянтавая рука". Маст.фільм.
16.35. Свята кожны дзень.
16.45. Вуснамі дзіцяці.
17.15. Тэлеэрудыт.
17.20. "Вочы чорныя". Маст.фільм.
20.45. Фільм-прэм'ер.
21.05. Зусім сакрэтна.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Праграма "А".
23.35. "Барабаніяда".

Санкт-Пецярбург

9.00. "Час фрэйзера".
9.30. Чароўная лінія.
9.45. "Хтосьці за дзвярыма".
11.25. "Царэўна-жаба". Лялечны спектакль.
12.25. "Мая музыка". Ф.Кіркораў.
13.00. Хуткая дапамога.
13.35. "Леў Талстой". "Анафема".
15.10. Тэлефільм.
15.30. "Марыяна першая". Мультфільм.
16.00. Сёння і штодзённа.
16.20. "Пажар у флігелі", "Дзіўная кошка". Тэлефільмы.
16.55. Футбол. "Кубак 19 жніўня".
17.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
17.55, 18.55. Экспрэс-кіно.
19.15. "Страсці".
20.45. "Наглядзіцеся, вочы ясныя".
21.30. Накцюрн Ф.Шапэна.
22.05. Ваш стыль.
22.10. Адам і Ева +.
22.40. "Трывожныя ночы ў Самары". Маст.фільм.

28 жніўня, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. Справы вайсковыя.
9.40. Урокі здароўя.
10.05. Нядзельная пропаведзь свяшчэнніка Аляксія Шынкевіча.
10.15. Беларускі тур.
10.35. "Чарапашкі ніндзя". Мультфільм.
11.00. "Каханне немаладога чалавека". Маст.фільм.
12.20. АВС-клуб.
12.35. Аэробіка. Урокі Наталлі Наважылавай.
13.05. MTV. Лепшыя хіты.
13.35. Кола дзён. Беларуская дуда.
14.00. Асілак.
15.00. Шоу-TV "Тры апельсіны".
15.15. Паміж намі, жанчынамі.
16.00. "Чарцяня № 13", "Ласяня", "Аўтамабіль ката Леапольда". Мультфільмы.
16.30. Наталі. Праграма для жанчын.
16.50. Чэмпіянат Беларусі па мастацкай гімнастыцы.
17.30. "І за гарою пакланюся...". Ф.М.Янкоўскі.
18.05. Дзелавы веснік.
18.20. Тэлеклуб "Гаў-гаў".
19.00. "Чарапашкі ніндзя". Мультфільм.
19.25. "Гінес-шоу".
20.00. Панарама.
20.35. Пяць хвілін на жарты.
20.40. Калыханка.
21.00. Пад купалам Сусвету.
21.15. "Дзве жанчыны". Маст.фільм.
23.00. Камп'ютэрны палігон.
23.15. Футбол. "Нёман" (Гродна) — "Дынама" (Мінск).

Канал "Астанкіна"

8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.55. Зямля людзей.
11.40. Палітра. Сальвадор Далі.
12.05. Навукова-папулярны фільм.
12.55. "Шпаргалка з падарункам".
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто". Д/ф.
14.00, 17.20, 23.00. Навіны.
14.20. "Русскій міръ".
14.50. Мініяцюра.
15.05. Жывое дрэва рамёстваў.
15.10. Японія з А.Калошыным.
15.45. Музыка ў эфіры.
16.30. Клуб падарожнікаў.
17.30. Тэлелоцыя.
17.45. "Баскетбольная ліхаманка", "Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды". Мультфільмы.
18.45. Бамонд.
19.00. Надвор'е.
19.05. "Авантурысты". Маст.фільм.
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны уік-энд.
22.10. Ялта—Масква—транзіт-94.

Канал "Расія"

8.00, 13.00, 19.00. Весткі.
7.25. "Смерць прасвятой багародзіцы". Д/ф.
7.45. Здарова жывеш...
8.00. Канцэрт аўтарскай песні. А.Асокін.
8.30. Студыя "Рост".
9.00. Табліца множання.
9.30. Добрай раніцы. "Снеданне для чэмпіёнаў".
10.00. Аты-баты...
10.30. Смачна, вельмі смачна.
10.40. Дэ факта. Міжнародная праграма.
11.10. "Надзвычайныя прыгоды барона Мюнхгаўзена".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Не высечы...
13.35. Джаз-клуб.
14.05. Белая варона.
14.50. "Формула-І".
17.00. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч". Мультфільмы.
18.00. Свята кожны дзень.
18.10. Каробка перадач.
18.25. У Ксюшы.
19.25. "Такім гульням цябе не вучылі".
21.10. Кліп-антракт. А.Укупнік.
21.20. Футбол. "Мілан" — "Сампдорыя".
23.20. Аўтаімгненне.
23.25. Зоркі гавораць.
23.30. Спартыўная карусель

Санкт-Пецярбург

9.00. Праграма-набажэнства.
9.30. "Клемянціна".
10.00. Экспрэс-кіно.
10.15. Тэлефільм.
11.00. Нядзельны лабірынт.
12.30. "Казімір Малевіч".
13.30. "Ціхая дама" С.Шолахава.
14.30. Сем сланоў.
15.00. Тэлеклуб "Класіка".
16.20. Казка за казкай.
16.55. "Следства вядуць "знатакі".
18.30. Інфарм ТБ.
18.55. Аўтапілот.
19.10. "Следства вядуць "знатакі".
20.20. "Рабі раз".
21.45. Ваш стыль.
21.55. "Трывожныя ночы ў Самары". Маст.фільм.

8канал

Вниманию телезрителей: в программе возможны изменения.

22 августа, понедельник

18.00. Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25. "Немецкий журнал".
18.40. Мультсериал "Вольтрон".
19.05. Полицейский сериал "Хилл Стрит Блюз": "Городские отбросы".
19.50. Мультипликационный фильм.
20.25. Телесериал "Морена Клара", 62 серия.
21.15. БАНТ. Репортаж.
21.20. "Восьмы... для вас..."
21.35. Художественный фильм.

23 августа, вторник

18.00. Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25. Студия "Интекс": "Новости".
18.35. Мультсериал "Вольтрон".
19.00. Телесериал "Лабиринт правосудия": "Опасные противники".
19.50. Мультипликационный фильм.
20.25. Телесериал "Морена Клара", 63 серия.
21.15. БАНТ. Репортаж.
21.20. Шанс-приз.
21.40. Художественный фильм.

24 августа, среда

18.00. Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25. Мультсериал "Вольтрон".
18.50. Полицейский сериал "Хилл Стрит Блюз": "Тараканище".
19.35. Мультипликационный фильм.
19.50. Искусство у-шу.
20.30. Телесериал "Морена Клара", 64 серия.
21.20. Городские часы.
21.40. Художественный фильм.

25 августа, четверг

18.00. Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25. Мультсериал "Вольтрон".
18.50. Телесериал "Лабиринт правосудия": "Убийство".
19.40. Мультипликационный фильм.
20.20. Искусство у-шу.
21.00. БАНТ. Репортаж.
21.05. Давайте потанцуем.
21.35. Художественный фильм.

Акции Акционерного общества "Минское городское телевидение" можно приобрести по адресу: К.Маркса, 50, тел.27-26-83.

26 августа, пятница

18.00. Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25. Мультсериал "Вольтрон".
18.50. Семейный сериал "Швейцарские Робинзоны".
19.40. Мультипликационный фильм.
20.20. Интервью. ММ-4.
20.50. Foxy music.
21.40. Художественный фильм.

27 августа, суббота

15.00. Художественный фильм "Герои неистовых".
16.30. Проповедник Кеннет Коупленд.
17.00. Мультсериал "Трансформеры", 76, 77 серии.
17.45. Приключенческий сериал "Залив Опасный": "Сольный полет".
18.10. "Нашествие Наполеона на Москву" из цикла "Исторические сражения".
19.05. Телесериал "Цветок страсти", 76, 77 серии.
20.30. Фирма "Кедбери" и ММ-4 представляют музыкальную программу.
21.35. Художественный фильм.

28 августа, воскресенье

15.00. Мультсериал "Трансформеры", 78, 79, 80 серии.
16.10. Художественный фильм "На гранатовых островах".
17.45. Комедийное шоу "Скрытая камера".
18.15. Телесериал "Цветок страсти", 78, 79, 80 серии.
20.40. Спорт-секрет.
21.05. Кино Германии. Художественный фильм "В году черепахи".
22.40. Foxy music.

КУФАР, з якога ўсяго ПАТРОХУ

■ Апавяданне

Караблікі

Даір Слаўковіч

САМАЕ ЦІКАВАЕ на свеце — гэта пускаць караблікі. Васіль з Сенем цэлымі днямі боўтаюцца ў талай вадзе ў гумавых ботах. Няма лужыны, якой бы яны не перамералі.

Сёння раніцой — тое ж самае. Ледзьве промні веснавога сонца растапілі ранішні лядок на ручаінах, як пачулася:

— Аддаць канцы!

— Зняцца з якара!

— Давай, "Смелы", націскай!

— На "Баявым"! Прыбавіць хуткасць!

Наперад вырваўся маленькі карабель. Ён зроблены з каляндарнага лістка і вельмі вяртлявы.

— Ага! — крычыць Сеня. — Мой "Смелы" першы! Ура капітану!

— Затое "Баявы" нібы лебедзь плыве, — пярэчыць Васіль. — Твой круціцца, як каза, за кол прывязаная.

— Сам ты каза! "Смелы" — галоўнае судна. На ім адмірал знаходзіцца.

Наперадзе ручаінка звузілася. Толькі струменьчык прабіваецца.

— Не пройдзе флатылія, — ацэньвае абстаноўку Васіль.

— Усе на пабудову канала! — дае каманду Сеня. І сам жа першы кідаецца яе выконваць. Расчышчае праход, адкрывае дарогу вадзе.

Чырванашчокі Васіль стаіць, пра нешта думае. Раптам ён азірнуўся, падняў лядаш і шпурнуў у маленькага вяртлявага "Смелага".

Удар трапны. Папяровы караблік чэрпае ваду.

Сеня ўзнімае галаву:

— Канал гатовы... Што гэта? Мая пасудзіна тоне? Усіх наверх! Ратаваць каманду! Узяць вымпел: "Гіну, але не здаюся!"

Васілёў карабель зроблены з непрамакальнай паперы. Пафарбаваны ў сіні колер. Ён важна праплывае побач. А "Смелы" зусім раскідаецца. Гэта ўжо не карабель, а намоклы каляндарны лісток.

— Васіль, спыні "Баявога". Прымі на борт пацярпеўшых.

— Не магу. У мяне адказнае заданне, — кідае таварыш.

Раптам на мокрым лёдзе ногі Васіля раз'язджаюцца. Ён шлёпаецца акурат у ручаіну.

— А-а!

— Чакай! Руку дам! Вось!

Сеня дапамагае Васілю ўстаць. Той мокры з галавы да ног.

Хныча:

— Ай-я-яй! Што цяпер будзе?! Як дадому ісці?!

Не разбярэш: слёзы бягуць па твары ў яго ці вада.

— Нічога, — супакойвае Сеня. — Пойдзем да нас. Печ гарачая, хутка высахнеш.

Сеня даганяе карабель Васіля, дастае яго з вады. Абодва хлапчукі ідуць у хату.

Сядзяць на печы. Таксама ўдвух: Сеня за кампанію. Побач сушацца Васілёва вопратка і сіні карабель.

— Ведаеш што, — нечакана прызнаецца мокры капітан, — гэта я твайго "Смелага" патапіў.

— Ты?! — Сеня здзіўлена глядзіць на сябра. Потым адварочваецца.

— Дурань быў я. Зайздросціў. Чуеш, Сенька, ты не крыўдуй. Я табе свайго "Баявога" аддам.

— Назусім?..

— Ага. Ён вунь які моцны!

Сеня з хвіліну маўчыць. Затым паварочвае галаву і гаворыць сябру:

— Няхай у цябе застаецца. Разам гуляць будзем.

■ Вы прасілі расказаць

ЧАРОЎНЫ ЗВОН ЦЫМБАЛАЎ

Маё дзяцінства прайшло ў Мар"інай Горцы. І цяпер, калі мне ўжо за сорак, цікаўлюся гісторыяй гэтага маляўнічага кутка Беларусі. Нядаўна з прыемнасцю даведалася, што І.І.Жыновіч, чыё імя прысвоена Дзяржаўнаму народнаму аркестру рэспублікі, — выхадзец з Пухаўшчыны.

Паважаная рэдакцыя "Мінскай праўды"! Раскажыце, калі ласка, пра гэтага чалавека, яго творчы шлях.

Р.ЛЕБЕДЗЕВА, інжынер. г.Мінск.

Сям"я Жыновічаў з вёскі Арэшкавічы была надзвычай музычная. Тут маглі іграць на розных інструментах. Маленькі Іосіф (нарадзіўся ў 1907 годзе) найбольш хіліўся да цымбалаў. На вяселлях, народзінах у майстэрстве не ўступаў дарослым музыкам. Такая прыроджаная адоранасць і прадвызначыла яго далейшы жыццёвы шлях. Закончыўшы агульнаадукацыйную школу, паступіў у музычны тэхнікум. Пазней атрымаў дыплом Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі імя А.В.Луначарскага. Іосіф Жыновіч у мастацтве прайшоў шлях ад выкладчыка арганізаванай ім кафедры да першага ў краіне прафесара па спецыяльнасці "народныя інструменты", выхавальніка цэлай плеяды цымбалістаў — лаўрэатаў міжнародных конкурсаў. Сваю працоўную біяграфію пачаў у 1922 г. салістам-цымбалістам БДТ-1 (цяпер — Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Я.Купалы). У 30-я гады кіраваў Беларускім ансамблем народных інструментаў. У Вялікую Айчынную вайну — удзельнік франтавых канцэртных брыгад. Цымбалы гэтага чараўніка заўсёды гучалі сакавіта, прыгожа, мякка. У асобе мастака спалучаліся высокая культура, філасофскае мысленне, талент, шырокі дыяпазон інтарэсаў і поўная творчая самааддача ва ўсіх сферах дзейнасці, да якіх цягнулася душа прафесара, кампазітара. Ён многа сіл аддаваў падрыхтоўцы выканаўцаў на народных інструментах, удасканаленню цымбалаў.

Больш сарака гадоў Іосіф Іосіфавіч з"яўляўся мастацкім кіраўніком і дырыжорам Дзяржаўнага народнага аркестра Беларусі. Сваім талентам ён раскрыў шырокі дыяпазон выяўленчых сродкаў аркестра, яго багатыя магчымасці ва ўвасабленні музычных вобразаў рознага зместу — ад мужна-патэтычных да лірыка-эпічных. Кожнае выступленне калектыву выклікала ў слухачоў захапленне тонкімі фарбамі, цікавымі тэмбравымі знаходкамі, дынамічнымі дэталямі.

Неабходна зазначыць, што ў народным аркестры ў якасці салістаў часта выступалі лепшыя спевакі Савецкага Саюза. У прыватнасці, такія, як Артур Эйзен, Аляксандр Вядзернікаў, Віргіліус Нарэйка, Анатоль Салаўяненка, Барыс Штокалаў, Аляксандр Огніўцаў, Барыс Гмыра, Яўген Кібкала, Тамара Ніжнікава, Святлана Данілюк і многія іншыя.

Нярэдка наведваў канцэрты аркестра, дзе за дырыжорскім пультам стаяў Іосіф Жыновіч. Кожны раз гэты калектыў захапляў разнастайнасцю нюансаў, прыгажосцю нацыянальнага каларыту, мастацкай завершанасцю нумароў. Ды ці толькі я атрымліваў такую асалоду для душы. Згадаю, што пісалі пра народны аркестр вялікія майстры мастацтва.

Маргот Лайола, салістка Чылійскага ансамбля песні і танца: "Пасля таго як я пачула народны аркестр Беларусі, зразумела яшчэ раз, як павінен працаваць артыст, вучыцца, каб ён мог называцца ім. Вы далі мне прыклад таго, каб я расла і дасягала таго сапраўднага, чаго дасягнулі вы..."

Ванелін Крыстаў, балгарскі музыказнаўца: "Выдатная зладжанасць у такім цікавым па гучнасці калектыве, як Беларускі народны аркестр. Яму пад сілу нават "Эгмант" Бетховена..."

Вано Мурадэлі, кампазітар: "У справаздачным канцэрце аркестр захапіў слухачоў стройнасцю, чысцінёй, маляўнічай разнастайнасцю і паўнакроўнасцю гучання..."

Дзмітрый Кабалеўскі, народны артыст СССР: "Я ад душы дзякую аркестру за вялікую радасць, якую адчуў сёння на яго канцэрце. Што датычыць маіх "Камедыянтаў", то прызнаюся, гэта было для мяне нечаканасцю: выдатна зроблена аранжыроўка і выдатна сыграна!"

Дзяржаўны народны аркестр канцэнтраваў у Германіі, Фінляндыі, Канадзе... Ды ці пералічыш усе краіны, гарады, вёскі, дзе выступаў гэты калектыў. Ён нястомны прапагандыст беларускай музыкі, творчасці кампазітараў, кампазітараў-класікаў. У рэпертуары хораша гучалі і творы самога І.Жыновіча, такія, як вядомая "Беларуская мелодыя", п"есы "Лявоніха", "Мікіта", "Купалінка", "Сказ-быліна аб зямлі Беларускай" і інш.

Вось ужо 20 гадоў аркестр носіць імя яго стваральніка. Цяпер слынным калектывам кіруе Міхаіл Казінец — рэктар Беларускай акадэміі музыкі.

А крыніцы талентаў на Пухаўшчыне не перасыхаюць. Вось і нядаўна на традыцыйным рэспубліканскім фестывалі народнай музыкі "Звіняць цымбалы і гармонік" лаўрэатам трэцяй прэміі стаў Іван Калевіч — зямляк Іосіфа Іосіфавіча Жыновіча.

Уладзімір КОБРЫН.

НАВІНЫ ФУТБОЛА

- У польскім горадзе Радаме праведзены таварыскі матч нацыянальных зборных Польшчы і Беларусі. Гульня закончылася ўнічыю — 1:1. Алімпійскія зборныя гэтых краін сустракаліся ў горадзе Апочна. Перамаглі беларускія футбалісты — 1:0.
- Адзінаццаць каманд Мінска і вобласці ўдзельнічаюць у другой і трэцяй лігах чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па футболу. Пасля чатырох тураў у другой лізе сярод лідэраў знаходзіцца жодзінскае «Тарпеда». У сярэдзіне турнірнай табліцы «Сантанас» з вёскі Самахвалавічы Мінскага раёна і старадарожскі «Будаўнік». У трэцяй лізе без паражэння выступае барысаўская «Фамальгаут».
- Клубы першай лігі 31 жніўня ўключацца ў розыгрыш Кубка Беларусі па футболу. У 1/16 фіналу яны выступяць на палях каманд другой і трэцяй ліг.
- Зборная Беларусі па міні-футболу прыняла ўдзел у турніры, які праходзіў у Запарожжы. У сваёй падгрупе яна выйграла ў каманд Кременчуга і Адэсы і прайграла данецкаму «Янусу» і кіеўскаму СКІФу.

Хатні экран

20 жніўня, субота

Беларускае тэлебачанне

16.20. Дзесяць запаведзяў. Перадача 12-я.
16.50. Кінанарыс.
17.00. Творчасць Уолта Дыснея.
17.30. "Адрынуты". Д/ф.
18.20. Метраном.
19.10. "Чарапашкі ніндзя". Мультфільм.
19.35. "Нов і К"-топ-10.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. Пад купалам Сусвету.
21.50. "Ніягара". Маст.фільм.
23.25. "Каскад".
23.40. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"

14.00, 23.00. Навіны.
14.20. Лабірынт. "Ва ўсіх на вуснах".
14.50. "Кэтвізл". Тэлесерыял.
15.25. Грай, гармонік!
16.10. "Над магілай запалім свечку?". Тэлевізійнае пісьмо Г.Баравіка.
16.20. У свеце жывёл. "Жыццё заапаркаў". Тэлесерыял.
17.00. Брэйн рынг.
17.55. Да і пасля...
18.45. "Айвенга". 1-я серыя (ЗША).
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 23.10. Надвор'е.
20.45. "Камісар". 9-я серыя (ЗША).
21.45. Смехапанарама.
22.25. Астралябія.

Канал "Расія"

19.00, 22.00. Весткі.
16.15. "Мячы свабоды" (ЗША).
17.15. Вуснамі дзіцяці.
17.45. Тэлеэрудыт.
17.50. Свята кожны дзень.
18.00. Аншлаг і К.
19.25. "Два байцы". Маст.фільм.
21.05. "Што там пад маскай?".
21.25. Маскі-шоу.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Праграма "А".
23.35. "Плоць". Маст.фільм.

Санкт-Пецярбург

16.00. "Марыяна першая".
16.25. Аўтапілот.
16.40. "Заняпалае каралеўства". Спектакль.
18.05. "Чаму сланы?".
18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
18.55. Экспрэс-кіно.
19.15. "Страсці" (Італія).
20.45. Футбол. Кубак "19 жніўня".
21.15. "Дон Жуан". Фільм-балет.
22.00. Ваш стыль.
22.10. "Цені знікаюць апоўдні". 5-я серыя.

21 жніўня, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. "Ніягара". Маст.фільм.
10.30. Беларускі тур.
10.50 "Чарапашкі ніндзя".
11.15. Пра шахматы і шахматыстаў.
11.45. Нядзельная пропаведзь.
11.55. Аэробіка.
12.25. ABC-клуб.
12.40. MTV. Лепшыя хіты.
13.10. "Праспект".
13.40. Залатая карэта.
14.40. "Плюх і Пліх", "Каменныя музыкі". Мультфільмы.
15.00. Тры апельсіны.
15.20. Існасць.
16.15. Гісторыя ДАВТа Беларусі.
17.15. "Дзяўчына без адраса". Маст.фільм.
18.40. "Гінес-шоу".
19.10. Дзелавы веснік.
19.30. "Чарапашкі ніндзя". Мультфільм.
20.00. Панарама.
20.35. Пяць хвілін на жарты.
20.40. Калыханка.
21.00. Пад купалам Сусвету.
21.10. "Цудоўны лістапад" (Італія).
22.55. Футбол. Чэмпіянат Беларусі. КІМ (Віцебск) — "Дынама" (Брэст). 2-гі тайм.

Канал "Астанкіна"

7.15. Алімпійская раніца.
7.50. Спортлато.
8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.55. Пад знакам "пі".
11.40. Малыя гарады Расіі.
12.10. "Пасля Сталыпіна".
13.00. "Шэсць вясёлых пінгвінянят".
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто". Д/ф.
14.00, 17.20, 23.00. Навіны.
14.20. Тэлерадыёкампанія "Мір".
15.05. Жывое дрэва рамёстваў.
15.10. Амерыка з М.Таратутам.
15.45. Вялікі тэатр. Дні і вечары.
16.30. Клуб падарожнікаў.
17.30. Тэлелоцыя.
17.45. "Баскетбольная ліхаманка", "Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды". Мультфільмы.
18.45. Бамонд.
19.00. Надвор'е.
19.05. КВЗ-94. Кубак чэмпіёнаў. АДУ—НДУ.
21.00. Нядзеля.
21.50. Свята авіяцыі ў Тушыне.
23.20. Каханне з першага погляду.
23.10. Сёння.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.55. Дзіцячы тэлевізійны тэатр. "Драўляны рыцар".
9.25. Добрай раніцы, Еўропа.
9.55. Аты-баты.
10.25. "Успамінаючы Уцёсава...".
11.25. Ура, канікулы! "Бегемот Гуга".
12.40. Шэсць сотак.
13.20. Не высечы...
13.35. Уручэнне Б.Ахмадулінай Пушкінскай прэміі.
14.05. XX стагоддзе ў кадры і за кадрам. "Чалавек з тысяччу твараў: Алек Гінес".
14.50. У свеце жывёл.
15.45. Мір і вайна.
16.15. Музычна-забаўляльная праграма.
17.05. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч". Мультфільмы.
18.00. Свята кожны дзень.
18.10. Каробка перадач.
18.25. "Гарадок".
19.25. "Венгерскі набоб". Маст.фільм.
21.25. У Ксюшы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Поўня.

Санкт-Пецярбург

8.50. Гаючае слова. Праграма-набажэнства.
9.20. "Клемянціна".
9.50. Экспрэс-кіно.
10.05. "Пабочныя дзеці Антона Веберна". Тэлефільм (Францыя). 2-я частка.
11.00. Нядзельны лабірынт.
12.35. "Фантазія мінулых часоў". Прэм'ера студыі "Лентэлефільм".
13.35. "Каменная кветка". Балет ДАВТа.
15.30. "Чарцяня".
16.45. Казка за казкай.
17.40. Ралі-спрынт.
18.00. Мультфільмы.
18.30. Інфарм ТБ.
18.55. "Мігранты".
20.30. Канцэрт памяці Віктара Рэзнікава.
22.00. Ваш стыль.
22.05. Адамаў яблык.

8 канал

20 августа, суббота

15.00. Художественный фильм "Искусство кун-фу".
16.30. Проповедник Кеннет Коупленд.
17.00. Мультсериал "Трансформеры", 71, 72 серии.
17.50. Приключенческий сериал "Залив Опасный": "Лучший подарок".
18.20. "Триумф Наполеона при Аустерлице" из цикла "Исторические сражения".
19.20. Телесериал "Цветок страсти", 71, 72 серии.
20.50. Фирма "Кедберн" и ММ-4 представляют музыкальную программу.
21.50. Художественный фильм.

21 августа, воскресенье

15.00. Мультсериал "Трансформеры", 73, 74, 75 серии.
16.10. Художественный фильм "Дети кукурузы".
17.45. К Дню Авиации "Баллада о любви и небе".
18.15. Телесериал "Цветок страсти", 73, 74, 75 серии.
20.35. Спорт-секрет.
21.00. Кино-Германии. Художественный фильм "Остерегайтесь блудницы".
22.40. Foxy music.

■ Басни

ТЕЛЯТА

Боролись за счастье
народа,
Неправду крушили, как
гром.
В итоге добились
"свободы" –
Свободно виляют хвостом.

ВЫСОТНИК

Ленивый Кот, а все ж
на высоте! –
Толкует тихо мужу
Утка-кряка.
Давно б Мурлыка грелся
на плите,
Кабы под деревом
не лаяли Собаки.

СОБАКИ

О гласности Псы
первыми завыли.
Теперь жалеют: "Начали
не то..."
В застой собачий дом
не сколотили,
А нынче прутика не
сыщут на гнездо.

БАРАНЫ

"Веду отару новыми
путями..." –
Пред Овцами расхвастался
Баран.
А как уперся в стенку
он рогами,
Вмиг заорал: "Подвел
меня чабан!"

***

Когда в авангарде бараны
идут,
Непросто узнать, куда
нас приведут.

СВИНЬЯ

Свинью кормили небывало.
– Готовят бедных вас
на сало! –
Ягненок ей шепнул
в корыто.
Хавронья хрюкнула сердито:
– Кончай, несчастный,
свой галдеж,
Не стоит нам вести
дебаты.
С тех пор, как правят
демократы,
Нам путь один –
идти под нож!

Н.КАРЯКА.

У вёсцы Зенькавічы Уздзенскага раёна ў невялікім драўляным доме на вуліцы Набярэжнай пражывае 90-гадовы дзядуля Павел Іванавіч Тоўсты. У час фінскай вайны памарозіў рукі, таму кончыкі пальцаў прыйшлося ампутаваць. Увесь пасляваенны час, да самага выхаду на пенсію, працаваў брыгадзірам паляводчай брыгады. Разам з жонкай Соф"яй Іванаўнай вырасцілі семярых дзяцей, у якіх таксама ёсць дзеці.

Чатыры гады ўжо, як памерла жонка, аднак не пакідаюць роднага чалавека дзеці, унукі і праўнукі. Дарэчы, у яго пятнаццаць унукаў, семнаццаць праўнукаў. Прыйдуць, прыедуць дапамагчы выканаць любую работу. Аднак і сам Павел Іванавіч знойдзе сабе справу: траву на двары падкосіць, двор ці хату падмяце. Патрэбна дагледзець і невялічкую хатнюю гаспадарку: курэй і пеўня, сабаку. А самы любімы яго занятак — пляценне кашоў. За свой век, як сказаў Павел Іванавіч, сплёў іх не адну тысячу, хаця і інвалід. А дома ўсяго толькі некалькі кашоў, любіць дарыць іх суседзям, добрым людзям на добрую памяць.

НА ЗДЫМКУ: 90-гадовы старажыл П.І.Тоўсты за любімым заняткам.

Фота Міхаіла БУЛАТА.

СВОЙ РЕЦЕПТ

Эти рецепты проверены на практике неоднократно. Стоят овощи хорошо, всем, кто отведает, нравятся.

ОГУРЦЫ МАЛОСОЛЬНЫЕ — НА ЗИМУ

Трехлитровые банки чисто вымыть, стерилизовать не обязательно. На дно положить укроп, листья смородины, вишни, хрена, чеснок (можно зеленые стебли). Уложить огурцы. Залить крутым кипятком, накрыть крышкой, держать 10 минут, затем слить настой в кастрюлю. Второй раз залить кипятком огурцы. А на слитом настое приготовить маринад: 3 столовые ложки соли, 4 ложки сахара, прокипятив, снять с огня, добавить 1 столовую ложку уксусной эссенции. Отцедить огурцы и залить в третий раз горячим маринадом до самого верха. Сразу же закатать. Перевернуть банки на крышки и укутать для медленного остывания.

ПОМИДОРЫ МАРИНОВАННЫЕ

На дно банки положить зеленую приправу — как для огурцов. Уложить крепкие, не перезрелые помидоры как можно плотнее. Залить крутым кипятком, подержать под крышкой 10-15 минут. Настой слить в кастрюлю и приготовить маринад: на трехлитровую банку — 2 столовые ложки соли (без верха), 3 ложки сахара с верхом, четверть чайной ложки лимонной кислоты. Довести до кипения и залить помидоры до верха, закатать прокипяченными крышками. Перевернуть банки, укутать до полного остывания.

НА ЗАМЕТКУ ХОЗЯИНУ

- Щели на шиферной крыше можно заделать полоской стеклоткани, пропитанной масляной краской.
- Прохудившуюся металлическую бочку можно замазать подогретым пластилином. А на крупные отверстия накладывается влажная марля или редкая ткань и замазывается варом, разогретым пластилином.
- Небольшой прокол на резиновом шланге можно ликвидировать: зачистить это место и положить на него кусочек сырой резинки, накрыть пятикопеечной монетой и на 5 - 10 минут плотно прижать ее горячим электропаяльником.
- Для окраски труб, баков, бочек, забора, сетки можно использовать алюминиевую пудру, растворив ее на олифе, битумном лаке. При этом нужно использовать раствор в тот же день, иначе он загустеет. Для окраски сетки, баков лучше пользоваться войлочным валиком вместо кисти - значительно уменьшается расход краски, снижаются потери.

ФРУКТОВЫЙ ЧАЙ

В красивой, яркой упаковке продается импортный фруктовый чай. За "хорошую" цену, конечно. А ведь можно приготовить его и самому.

ИЗ ЯБЛОЧНОЙ ИЛИ ГРУШЕВОЙ КОЖУРЫ

Кожуру высушить, смолоть на кофемолке (или в ступке). Заваривать: 2 чайные ложки на стакан. Такой чай вкусен и без сахара. Очень ароматен.

ИЗ ЯПОНСКОЙ АЙВЫ

Плоды промыть, натереть на терке, высушить, смолоть и просеять на крупном сите. На 1 часть порошка — 2 части сахара.

ИЗ ЛЕСНОЙ РЯБИНЫ

Ягоды бланшируют в кипящей подсоленной воде. Сушить в духовке. Смолоть. На 1 часть порошка — 1 часть сахара.

■ *Из поэтической тетради*

Николай АЛТУХОВ

ЯГОДЫ

Зяблик начал пиликать
Где-то возле реки,
А вокруг — земляники
Угольки, угольки.

Появляются росы,
Словно из-под земли,
И брусничники просят,
Чтоб их не обошли.

На заре потеплело,
Пар взвился к небесам,
Солнце ягодой спелой
Тоже кажется нам.

■ Скатерть-самобранка

ОРИГИНАЛЬНО, ВКУСНО И КРАСИВО

Вкусное, пальчики оближешь, клубничное варенье. А малиновое? Объеденье. Но иногда хочется чего-нибудь оригинального, нестандартного. Предлагаем несколько рецептов именно таких заготовок на зиму.

ОРАНЖЕВЫЙ ДЕЛИКАТЕС

Подобрать морковки ярко-оранжевого цвета. Вымыть, почистить. Еще раз вымыть и нарезать кружками толщиной 1 см . Сварить до мягкости, остудить. Из сваренной моркови вырезать ромбики, звездочки , колесики и т.д., чтобы варенье было красивым. Для 1 кг подготовленной таким образом моркови сварить сироп из 1 кг сахара и 300 мл воды.

Морковь залить кипящим сиропом, варить 5 минут, снять с огня. Через 8 часов варенье снова довести до кипения, добавив в него еще 200 г сахара. Варить до тех пор, пока морковь не станет прозрачной, а сироп — достаточно густым.

За несколько минут до снятия с огня положить чайную ложку лимонной кислоты. Когда варенье немного остынет, ароматизировать его ванилином. Морковное варенье имеет хороший апельсиновый цвет. Им можно украшать торт, печенье.

ВАРЕНЬЕ ИЗ КАБАЧКОВ

Если вы еще не знакомы с этим рецептом, настоятельно рекомендуем попробовать. Не пожалеете. Это варенье можно назвать ананасовым, апельсиновым. Только не кабачковым.

В посуде для варки варенья развести 1 кг песку и полстакана воды. Сварить сироп и положить в него 1 кг кабачков — очищенных от кожуры и семечек, порезанных на кубики.

После того как закипит, добавить 1 лимон, нарезанный очень мелко / вместе с кожурой/, и варить 45 минут. Лимон можно положить и ближе к концу варки. Хранить, как любое другое варенье.

Наш адрас:
220013, гор.Мінск, вул.Б. Хмяльніцкага,10-А,паверх 9, рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

ТЭЛЕФОНЫ:
прыёмнай рэдакцыі —68-29-76,
намесніка галоўнага рэдактара —68-25-81,
адказнага сакратара —68-26-48,
сакратарыята —68-26-48,
аддзелаў: Саветаў —68-26-38,
адукацыі і культуры —68-25-76,
сацыяльна—эканамічнага —68-25-43,
грамадска-палітычнага —68-25-42,
інфармацыйна-аналітычнага —68-28-33,
пісьмаў і маральна-бытавых праблем — 68-25-83,
ілюстрацыі —68-25-03,68-26-48,
камерцыйнага — 68-25-86,
бухгалтэрыі —68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў:
у Барысаве —(8-277)5-15-61,Вілейцы —(8-271)5-57-86,Нясвіжы—(8-270)5-41-88,
Салігорску — (8-210) 2-49-60.

ЗАСНАВАЛЬНІК – Мінскі абласны Савет дэпутатаў, 220625, г.Мінск, вул. Энгельса, 4.
"Мінская праўда"— орган Мінскага абласнога Савета дэпутатаў.

Галоўны рэдактар М.А.ШЛОМА.

Час падпісання ў друк: па графіку 22.10.
Нумар падпісаны ў 22.00.
Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе "Мінскай праўды".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку".
220013, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 79.
Тыраж 16550. Індэкс 63923. Зак. №87.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12